

Oloto Piyami Ka Yoni oloto pi umami ka Komu Ka

Yonikafo kuwo nokafo ogona imo eba kuliya Patimosi yalo nelau minami kamenalo ya famoidana kaigu Yesu ya neta ma o fedenami olu oloto pi edaito ya kaiye. Netawa kami ya Yesukafo Sataniki wenenalaki olu afima o gedainako, Yesu koli kikito umonimo wenena Gotikafo olu lalo o ledeto, eba lalo lumunaiye, loti auma witi koli kikito umumo walo, loto Yesu wenenala keina naba kolamo ya api gilibito lufuwa ama ya wiyami ne.

Yonikafo lufuwa ama wiyami ka monala

¹ Adeina afimalekati ka ama ya falukuto mino oluto ami nenako, Gotikafo aiga fedenami neta alitenami ya kouba-naba amo wenenane kolinawae, loto Yesudoka olu oloto pi umaiye. Olu oloto pi umaito, Yesukafo ya enisolela namo Yoni minodo ilifaito oto neta oloto pi nomaiye. ² Neta muki oloto pi nomaito eyomo ya Goti kala yaki, ido Yesu kala yaki ya ona kula ne, loto lufuwau ama ya wiyowe.

³ Kamena naba alitimo yamu welaloti lonomaito, lufuwa wiyomo kawa ama ya katenami we ya alikani naba ageto ido kawa koliti meyalo melenawamo wenena yaki ayaidana oti alikani naba enagilae.

Setinane, loto fulo gedami ka

⁴ Namu Yonikafo Esia mikau yau numuna meya maleka seweni (7) yalo monolo mau wi-wi amo wenena ya lufuwa wi fulo gedowe.

Adeina afimalekati minomo dito, ido oiya minoto, ido aiga enami we nedokati, ido ouna seweni (7) ya ekeina folomolalo minamo nedokati, ⁵ ido Yesu Kilisto Metefo kala kuwa efe lotoko lo oloto melami we, folaiguti kofa nedito komu melami we, mikalo kiyaba we wekudi kiyabani we wenaba minami we nedokati ya nasafili mona ido you amene mona ya mino gedenaiye.

Yesu siya-muluna lumuto folaito, wanula yakafo monate nosámami nela wi ledaido yaloti efili ledeto, ⁶ Gotine Menefo ya kouba-naba o edenawae, loto kiyaba we wekudi wenenala, ido yokila ki umonimo wenenala bulu ledaiye. Amo lamenala naba-naba ido aumala naba-naba mino edamima ya moda minomo dito minowaminowa oto nemo ne. Ona.

⁷ Moda enami kamenalo ya limulo ageto wenena muki omunikafo eyenawamo ne. Ido yá yofolo ofamo wenena yaki eyenawamo ne. Ido wenena muki mikalo minamo yate amomu kufu nema naba-naba enawamo ne. Eti enamile. Onae.

⁸ Wekola Gotikafo eti loto limo, Kana ona afimalekati nanimone ya minomo oto, ido aiga afimaleka muki neta fuli lenami kamenalo ya minenamo ne, loto limo ya amo ya adeina afimalekati minomo dito, ido oiya yaki minoto, ido aiga ya enagolimo ya aumafofo aboga ya ne.

Famo yaidana oto ona omunalo oloto pi umami ka

⁹ Namu Yoni linate koinanibo minomo ya Yesu lulau mino edonimo yamu linateki koina wito keina naba kolamoidana oto keina naba koloneto, kiyabate we wekudi wenenala kiyaba o ledenami kamena ya you loto keina auma wito olu mofuto kiyaba o minone. Namu ya Goti kala, ido Yesu kala kuwa lo oloto melonako, yamu ane-kiyanelo oluti kuwo nokafo ogona imo eba kuliya Patimosi yalo fulo nedato minomo ne. ¹⁰ Minoneto, Wekola fo kamenala yalo Ouna mino nedaito, negeka yati ka nola naba nemo bumu wekilofo nomu yaidana oto koloneto, ¹¹ eti lonomami, Neta eyenanimo ya monolo mau wiyamo wenena ya numunina meya seweni (7) Efesusi, Simena, Pegamumu, Taiyataila, Sadisi, Filadelifia, Laodisia yaleka ya lufuwa wi fulo gedo, loto lonomaiye.

¹² Lonomaito, wewa ka lonomami ya eyenae, loto eleyapa wito neta golikafo olufe lamo mulalo lamu mele-mele amo seweni (7) ya eyoneto, ¹³ ido neta mulalo lamu mele-mele amo neta minagu yau ma minaito, eyomo We Kula yaidana oto minami, ukanalo owo fana-fana ya kiyanalo lomami wito, ido kime golikafo olufe lamo ya ikiyalo wiyaiye. ¹⁴ Ido atela yowala ya nema kiyoba yowala kiyoba limo yaidana oto ido limu feke limo yaidana oto feke liye. Ido omuna ya yo famula yaidana oto ne. ¹⁵ Ido kiyana ya kapa bolonisi yoku kiyato falake limo yaidana oto lamena imo ne. Ido nola ya noila naba satimo nola yaidana oto ne. ¹⁶ Ido ana onaleka ukulu seweni (7) ya olu minami, ido wela yauti emi

kaila fiyami onawala filiga-filiga wela fitami ya o feka aiye. Ido kola wela ya folilo fokafo loitami yaidana oto limo ne.

¹⁷ Wewa eyomo ya lumu fou loto kiyanaló ya folamoidana oto onomo ne. Ono minoneto, ana onaleka yakafo ukanelo oluto eti loto lonomami, Koline kolámo. Namó kana afimalekati nanimone ya minomo oto, ido aiga afimaleka muki neta fuli lenami kamenalo ya minenamo ne. ¹⁸ Namó ya kofawa mino-mino omo we ya minowe. Foloma nefa, oiya moda kofawa minowa-minowa oto minomo dito minowe. Ido fulumo wamo mona, ido folamo eba kuliya Eidisi yauki ya kiyaba we minowe.

¹⁹ Yamu neta moda eyanimo yaki, ido oiya nemo yaki, ido aiga oloto o fedenami yaki ya lufuwa wi melo. ²⁰ Ido ukulu seweni (7) ya ane onaleka yau oloneto eyanimo, ido neta golikafo olufe lamo mulalo lamu mele-mele amo neta seweni (7) ya eyanimo ya monawa lokomowe. Ukuluwa seweni (7) ya numuna meya seweni (7) yalo ya monolo mau wi-wi amo enisolenina ya minae. Ido feiya lamu (7) golikafo olufe lamo yama ya monolo mau wi-wi amo seweni (7) ya minae, loto lonomaiye.

2

Efesusika monolo mau wi-wi amo wenena lufuwa wi fulo gedami ka

¹ Ido ka ma enu wito etito lonomami, Efesusika monolo mau wi-wi amo wenena enisolenima ya etito lufuwa wi fulo edo.

Ka ama ya ukulu seweni (7) ana onaleka yau olu minoto, ido feiya lamu seweni (7) golikafo olufe lamo minagu yau moni-moni imo we kala ya ne. ² Eti limo, Linate mona melamo, lono auma witi olamo monatina ido luti-katigu auma witi minamo monatina ya koli minowe. Ido nosámamo wenena oti ya aposolo minone, loti lamo ya iya meleti suki monanina olu oloto piti seti-muludi gimámamo monatina ya koli minowe. ³ Ido namomu linate ya luti-katigu auma witi minoti ido keina o fedaito auma witi minoti ya aisa loti fulitámae.

⁴ Eti amo nefa, neta mamu ligiya logimowe. Komu ya linate yate seti-muludi numu-numu minama nefa, ido oiya ya etiti minámae. ⁵ Komu mona laloko mele-mele amo monatina yamamu kati kiti minalo. Seti-muludi olu eleyapa witi komu mele-mele amo monati ya kofa itibiti melalo. Ido seti-muludi olu eleyapa wiyámatoma namokafo minado oto neta mulalo lamu melemele amo netatina ya ebalalo yaloti olu fulitenagolowe. ⁶ Ido mona ma linate melamo ya lalole. Nikolasi ege melamo wenenala mona mele-mele amo ya linate eleka naba-naba ginami ya namoki eleka naba-naba nofaiye.

⁷ Wenena kani nemo yate kawa ya kolife loti kolalo. Ouna Felegagakafo monolo mau wi-wi amo wenena logimami kawa ya fokiti kolife loti kolalo. Wenena ya Satani fina fi ofoti olu afima o edenawamo ya Goti mina lalo lema negu yau yá ilawa kofawa minomo idamo ya nalo, logimoneto nenagilae. Lufuwa wi fulo gedo, loto lonomaiye.

Simenaka monolo mau wi-wi amo ya lufuwa wi fulo gedami ka

⁸ Ena ka ma eti loto lonomami, Ido Simenaka monolo mau wi-wi amo wenena enisolenina ya etito lufuwa wi fulo edo.

Ka ama ya we kana afimalekati aimola ya minoto, ido aiga neta muki fuli lenaido ya minami we komu folaiifa, oiya moda kofawa minami we kala ya ne. ⁹ Linate keina naba kolamo ido mikalo neta ko ánamo wenena minamo ya koli minofa, ido kosinau neta yamu neta ko namo wenena ona ya minae. Ido linate kamani ki minamo wenena yamu koli minowe. Wenenawa yate, Yuda wenena mono monalalo mele minone, loti lafa, etito minámaito, Satani wenenala ona minae. ¹⁰ Ido keina naba linate olu mofunagilamo yamu koli kolámalo. Moda Satanikafo kepa mele gedenae, loto wenenala logimageto linate yauti mate ya ani-kiyanido oluti nela numugu fulo gedato, fo kamena teni (10) ukani ogofu koliti keina naba olunagilae. Ido aya kamenalo koli kolámoti, ka ona kula kanuwalo moni-moni o minoti folatoma, kokamu lalo kofawa minomo idamo kokamu ya giminagolowe.

¹¹ Wenena kani nemo yate kawa ya kolife loti kolalo. Ouna Felegagakako monolo mau wi-wi amo wenena logimami kawa ya fokiti kolife loti kolalo. Wenena ya Satani fina fi ofoti olu afima o edenawamo ya kofa fulunawamo mona olu kopa gedenami ya moda ogoufámenaiye. Etito lufuwa wi fulo gedo, loto lonomaiye.

Pegamumuka monolo mau wi-wi amo wenena lufuwa wi fulo gedami ka

¹² Ena ka ma eti loto limo, Ido Pegamumuka monolo mau wi-wi amo wenena enisolenima ya etito lufuwa wi fulo edo.

Ka ama ya emi onowa filiga-filiga wela fitami nemo olami we kala ya ne. ¹³ Linate numuna meya nabau onoti nediti minamo yalo Satani ekeina folomola ne, loto koli minowe. Etito nefa, linate koli kikito numuti fulo nedámæ. Fuló nedámoti, ido numudi meya nabalo Satani lono olu minami yau Antipasi kane kune efe lotoko lo oloto melami we ya ofo folamo kamenalo yaki linate koli kikito numuti fulo nedámæ.

¹⁴ Etito nefa, ido neta-mata mamu ligiya logimowe. Linate minagu yau liligate Balamu kala api gilíbami ya meyalo melæ. Balamukafo ya Balaki Isilaeli wenena kani oluto weni-neta suki goti gimamo ya noti, kopa-kopa olu onamo mona melenawæ, loto mona nosámami ya api gilíbaito melenawæ, loto mona api ilíbaito ilulu kuto gilíbimo idami ne. ¹⁵ Ayaidana oti wenena ma linate minagu ya Nikolasi api gilíbami kala ya meyalo melamo wenena minæ. ¹⁶ Yamu setimuludi olu eleyapa witi melalo. Eti ámatoma, linate minadoka alako oto emima weneu nemo yakafa wenenawaki fina finagolowe.

¹⁷ Wenena kani nemo yate kawa ya kolife loti kolalo. Ouna Felegagakafa monolo mau wi-wi amo wenena logimami ka ya fokiti kolife loti kolalo. Wenena ya Satani fina fi ofoti olu afima o edenawamo muki ya kosina kobina kuliya mana faluku nemo ya gimito ido kifana kiyoba limo yalo kuliya kofawa lufuwa nemo ya olunami we

aimola yako kuliya kolinami ya giminagolowe.
Lufuwa wi fulo gedo, loto lonomaiye.

*Taiyatailaka monolo mau wi-wi amo wenena
lufuwa wi fulo gedami ka*

¹⁸ Ena ka ma eti loto limo, Kamo ya Taiyatailaka monolo mau wi-wi amo wenena enisolenima ya lufuwa wi fulo edo.

Ka ama ya Goti Nalafo omuna ya yo famula yaidana imo ido kiyana ya kifana bolonisi falake limo yaidana oto nemo kala ya ne. ¹⁹ Linate mona melamo ya seti-muludi gimamo monatina, koli kitito nomamo monatina, mono wenena ani olu faka lamo monatina, luti-katigu auma witi minomo wamo monatina ya koli minowe. Ido komu monawa mele-mele ama nefa, oiya mona melamo yakafo kana mona melamo yama olu afima o edaiye, loto koli minowe.

²⁰ Etito nemoma nefa, ligiya ma logimowe. Wena ma Yesebeli ya namo polofete wena minowe, loto limo wena yamu kolito koito faifa minenaiye, loti lo minae. Aya wenawakafo lonodo wenenane suki ka api gilibito, kanu lalotokati ika o gedaito, kopa-napa ono-ono amo mona meleti, ido suki goti kobina ofo ki edamo oluti no-no amo mona melae. ²¹ Namu ya monala fulo edeto, siya-muluna olu eleyapa winaiye, loto kiyabala o minofa, E'e, loto eti ámaiye. ²² Yamu moda ukana ogofu naba-naba neta kilami ya olu mofu edenae. Ido mate wenawaki kume-ugele mona melamo ya monala meni umuti seni-muluni olu eleyapa wiyámatoma ukani ogofu gimito keina moda naba-naba giminagolowe. ²³ Wenawa ege

melamo ya nomilipala yaidana oti amo ya muki gini foloneto monolo mau wi-wi amo wenena muki ya namo ya wenena muki kani-maninigu, ido senimulunigu koli fuli lito mona melenawado yamu lifima itibito giminagolomo we ya minaiye, loti kolinagilae. ²⁴ Taiyataila numudo wenena liliga minamo ya ka logiminagolowe. Kolalo. Linate wenawa kala meyalo melámoti Satani kala ya falukamile, loti lamo kalawa ya linate koli kikitámamo keina ma olu mofu gedámoto ²⁵ linate neta olamo ya aumafoto loti olu minomo enamo kamenalo walo.

²⁶ Linate wenena ya Satani fina fi ofoti minoti olu afima o edenawamo ya monane meyalo melema uti kamena fuli lenami yalo Menefokafo aumala nomami yaidana oto mikau-mikau wenena kiyabani wenaba minenawae, loto auma giminagolowe. ²⁷ Ido auma umunamo we yamu eti limo,

Kolobo gedimo ainikafo olufe lamo ya olu minoto auma wito kiyaba o gedenaiye. Ido we ma kaba masa ofaito foki-naki imo yaidana oto ginito foki-naki enaiye,

loto ka mono lufuwau (*Sng 2:9*) ya nemo ne.

²⁸ Ido yako minámaiye. Ukulu Moikabo yaki giminagolowe. ²⁹ Wenena kani nemo yate kawa ya kolife loti kolalo. Ouna Felegagakako monolo mau wi-wi amo wenena logimami ka ya fokiti kolife loti kolalo. Lufuwa wi fulu gedo, loto lonomaiye.

Sadisika monolo mau wi-wi amo wenena lufuwa wi fulo gedami ka

¹ Ena ka ma eti loto lonomami, Ido Sadisika monolo mau wi-wi amo wenena enisolenina ya lufuwa wi fulo edo.

Ka ama ya Goti ouna seweni (7) ido ukulu seweni (7) ya olu minami we kala ya ne. Linate mona melamo ya koli minowe. Wenena yate geyamo omuni ya kofawa minae, loti kolafa, ido linate moda fulutae, loto koli minowe.

² Menefokafo mono wenenane mona efe lotoko mele-mele enawae, loto limo ka linate meyalo melámamo ya koli minowe. Yamu oku onaguti nediti, monatina kefo efema lalo nemo ya adu fulunagolimo ya olu auma wi edalo. ³ Ka mono ya api gilibato, kolitamo yama kati kiyalo. Kawa ya meyalo meleti seti-muludi ya eleyapa wiyalo. Etiti oku onaguti neidámatoma namo enamo kama ya kolámoti minanako, linate minado ugele we yaidana oto enagolowe.

⁴ Etito nefa, Sadisi minamo wenena yauti wenena liliga ukanido owo olu fuma wiyámamo ya mono wenenala mona lalo melanako, yamu ukanido owo feke limo wi gedoneto namoki koina wito moninagolone.

⁵ Ido ayaidana oti wenena ya Satani fina fi ofo minoti olu afima o edenawamo ya ukanido owo feke limo wiyato, kulini ya kofawa minomo idamo bukuku yauti kulini ya kilili o gedámenagolowe. Ido Menefoki enisolelaki omunido wenenawa ya namo wenenane minae, loto lo oloto melenae. ⁶ Wenena kani nemo yate kawa ya kolife loti kolalo. Ouna Felegagakafo

monolo mau wi-wi amo wenena logimami ka ya fokiti kolife loti kolalo. Lufuwa wi fulo gedo, loto lonomaiye.

Filadelifiaka monolo mau wi-wi amo wenena lufuwa wi fulo gedami ka

⁷ Ena ka ma eti loto limo, Ido Filadelifiaka monolo mau wi-wi amo wenena enisolenima ya lufuwa wi fulo edo.

Ka ama ya felegaga nemo we ona kula nemo we anau yau Defiti kanu winami oiyola ki ya olu minami we kala ya ne. Amokafo kanu winami ya we makafo kunami ya ogoufámaiye. Ido kanu kunami ya we makafo winami yaki ogoufámaiye.

⁸ Linate mona mele-mele amo ya koli minowe. Aumatina naba minámaifa, ido kane ya meyalo meleti, kuline ya olu faluku nedámamo ya koli minowe. Yamu moda omunido kanu wi gedomo ya we makafo kanuwa kunami ya ogoufámenaiye.

⁹ Moda Satani mono wenenala, Yuda wenenala mono mona ya mele minone, loti lafa, eti ámoti suki lamo wenenawa ya linate kiyanido oti kiyani umola fiti linate Yesu siya-muluna gimami wenenala ya minae, loti kolinagilae, loto eti o gedonagolowe.

¹⁰ Linate you loti kiyaba minoti keina auma witi moufalo, loto logimito melomo kane ya meyalo melamo yamu keina yakafo mikau-mikau wenenana muki kepa mele gedenae, loto enami ya linatedoka otenaiye, loto kiyaba lalo o gedenae.

¹¹ Kofa itibito enamo kamenane adu melaiye. Wenena mate kokamuti olunawamo ya olu ipotenawae, loti koli kikito nomamo ya aumafofo loti olu minalo.

¹² Wenena mate Satani fina fi ofo minoti olu afima o edenawamo wenena ya namokafo Goti wenenala kiyaba o gedami ebau yau kifana lagi yaidana oto olu nedi gedenae. Ido aya ebaló yalo minoti minomo diti fuliti ámunagilae. Ido Gotine kuliya yaki, ido Gotine numuna meya naba kuliya Yelusalemu Kofawa Nemo ya kosin-auti Gotine nedoka lumunami kuliya yaki wenenawadoka kuliniwa ya lufuwa winagolowe. Ido namo kuline kofawa yaki ya amodoka lufuwa winagolowe. ¹³ Wenena kani nemo yate kawa ya kolife loti kolalo. Ouna Felegagakafo monolo mau wi-wi amo wenena logimami ka ya fokiti kolife loti kolalo. Lufuwa wi fuló gedo, loto lonomaiye.

Laodisiaka monolo mau wi-wi amo wenena lufuwa wi fuló gedami ka

¹⁴ Ena ka ma eti loto lonomami, Ido Laodisiaka monolo mau wi-wi amo wenena enisolenina ya lufuwa wi fuló edo.

Ka ama ya we ona kula aboga minami, Goti kala kuwa ya ona efe lotoko lo-lo imo, netamata muki Gotikafo olu oloto piyami neta ya kiyaba we imo kala ya ne. ¹⁵ Linate kouba-naba o nedamo monatina ya moda koli fuli lotomo ya auma witi kouba-naba o nedámafa, ido meti nomámamo ne. Namó kolomo ya linate meti numunawafe, ido auma witi kouba-naba o nedenawae, loto kolofa, ¹⁶ ido faifa mulitiko minamo auma witi kouba-naba o nedámoti meti nomámanako, yamu no

mumusiko limo yaidana oto weneu yauti umu kili fulo gedenagolowe.

¹⁷ Linate eti lamo, Lamo koukame muki neta ogofuto ko noninako, neta mamu moni wilámone, loti kati ki minafa, ya mino nosámoti, wenena milumati kolinawamo minoti ya neta ko ánamo minoti, omuni likami wenena minoti, apako minoti minamo yamu kolife loti kolámae. ¹⁸ Yamu logiminagolowe. Kolalo.

Neta ko nenumo minenune, loti lenawamo ya namodokati kifana goli yoku kiyato, moita ukanalo witámami netawa lalo ona ya meina fiyalo. Ido linate ya ukani apako nemo ya olu falukunune, lotima oti ukanido owo feke limo ya namodokati meina fiyalo. Ido omunido filato, omudi kofa falatenaiye, lotima kefa nowala omunido filinawamo ya namodokati meina fiyalo.

¹⁹ Namu sene-mulune gimomo wenena mona nosámami melatoma ya goduto olu efe lo gedegede owe. Yamu linate auma witi setimuludi olu eleyapa wiyalo.

²⁰ Moda kolalo. Namu kanudo feka ya nedi minoto kesoba-kesoba wi minowe. Ena makafo none kolito kanu wi nedename ya numunau yau dito wete-neta amoki noneto ido amo ya namoki nenagoliye.

²¹ Namokafo Satani olu afima o edeito oiya Menefo kiyaba o gedami folomola yalo lakoina amedoto minomo yaidana oti Satani fina fi ofo minoti olu afima o edenawamo wenena kiyaba o gedenamo folomolo namoki amedoti lakoina kiyaba o gedenune, loto logimowe.

²² Wenena kani nemo yate kawa ya kolife loti kolalo. Ouna Felegagakafo monolo mau wi-wi amo wenena logimami ka ya fokiti kolife loti kolalo. Lufuwa wi fulo gedo, loto lonomaiye.

4

Kosinau Goti kuliya olu faka loti ebola lamo ka

¹ Namu netawa ya koto koli fuli loto, moda kosinau yalo kanu ma godu nemo ya kowe. Ido nolama bumu wekilofu nomu yaidana oto komu kolomo yamakafo kofa loto eti lonomami, Kamo umalo ido. Idageto neta ma aiga oloto pito fedenami kiliboneto ya kenane, loto lonomaiye.

² Eti loto lito, ayalo Ouna Felegagakafo mino o nedaito, omunelo ya kosinau yau ekeina folomo ma neto yalo we ma amedoto minami ya eyomo ne. ³ Amedoto minami kola-wela ya kifana lalo ma nemo kuliya yasipa yaidana oto falake lito, ido kifana lafama kuliya koniliyani yaidana oto falake limo ne. Ido fuweba ma kifana yaila limo kuliya emelali yaidana oto nemo yakafo ekeina folomola olu ogona o edeto nemo ne. ⁴ Ido ekeina folomo ma ya tuwedi-fo (24) nemo ya ekeina folomowa ya olu ogona edeti minato, ido yalo we kilofu kulini we tuwedi-fo (24) amedoti minamo ya ne. Wewa ukanido owo feke limo witi, ido atenido ya kifana golikafo kokamu olufe lamo mofuti minamo ne. ⁵ Ido ekeina folomolawa yalekati kopana imo eyoneto, kalake lumuto nola naba limo ya kolomo ne. Ido folomolawa kolaleka ya feiya lamu seweni (7) ya lamena o minamo ne. Feiya lamuwa ya Goti ouna seweni (7)

ya minae. ⁶ Ido ekeina folomolawa kolaleka yalo neta kuwo no yaidana oto no keyamula wilito kamamuni keleto lamena ku-ku limo yaidana oto nemo ya eyowe.

Ido ekeina folomolawa muliti neto ogona o edeti filiga-filiga minamo neta omuni kofawa nemo fo (4) minomo wamo ya ukani konidoka ido menidoka yaki omuni so loto nemo ne. ⁷ Netawa omuni kofawa nemo neta ma ya kolawela kula-laiyoni kelaiye. Ido ma ya kola-wela bulumakau we kelaiye. Ido ma ya we koni-weni kelaiye. Ido ma ya nema lubiya kosinalo asa limo kelaiye. ⁸ Ido neta kofawa nemo muki okanani sikisi (6) ya minomo wimo ido ukanalo yaki, ido okanani feumau yaki omuni so loti minomo wamo ne. Ido sinidigu ido fo lido kamena-kamena ya nema lomo uti eti lotiko lamo,

Wekola Goti aumafoko aboga ya adeina afi-malekati nemo, ido oiyaki minami, ido u minowa-minowa omo unami we ya felegagale, felegagale, felegagale,
loti nema lo-lo amo ne.

⁹ Ido neta omuni kofawa minamo yate ekeina folomolo amedoto minami we, kofawa minowaminowa oto minomo dito nemo we ya nema loumuti kuliya olu faka loti, ebola loti, siyane, lalole, loumuti ado ¹⁰ ya we kilofo kulini nemo we tuwedi-fo (24) minamo yate kofawa minowaminowa oto minomo dito nemo we, ekeina folomolalo amedoto minami we kiyanaló kiyani umola fiti ouni-luni-kani umu-umu oti, kiyabate we wekudi ya minane, loti atenido ya kokamuni

kifana golikafo olufe lamo ya wakoti ekeina folomolo kiyanalolo meleti eti loumamo,

¹¹ Wekolate ido Gotite minoto ya kamo muki neta olu oloto pito, ido kaimo kolanidoti neta olu oloto pi fuli lageto, netawa minomo idaiye.

Eti animo yamu moda kulika lamenala naba-naba idaito, ido kulika akaiya dito minomo idaito, ido mikakosina neta-mata muki kiyaba o ledanimo aumaka ya kamodoka ne, loto lokomonimo ya efe lotoko ne, loti lo-lo ae.

5

Sipisipi Momolakafo Gotidokati lufuwa olami ka

¹ Ena ekeina folomolo amedoto minami we ana onaleka lufuwa lolokuto olu minami eyomo ya filiga-filiga lufuwa wito, ido eba seweni (7) yalo neta ma fuma yaidana oto nemokafo olu ekeleto lagoilami ya eyowe. ² Ido eyomo ya enisole aumafofola nemo yakafo ka au naba loto eti limo, Mona efe limoko melami we lufuwawa ekeleto lagoilami ya oluto fumala kololoto fukoto apasenami ya kemakafo ogofunaiye? loto lo oloto melaiye. ³ Eti ifa, we makafo kosinau minaife, ido mikalo minaife, ido mikau lulau folamo ebalo minaife, lufuwawa lolokuto lagoilami oluto, fumala fukoto, foladoto lulau ogofuto eyenami we ya minámaiye. ⁴ Ido lufuwawa lolokuto lagoilami oluto, fumala fukoto foladoto lulau ogofuto eyenami we yama minámainako, yamu kufu naba omo ne. ⁵ Eti oneto, we kilofo kulini nemo

we minaguti makafo lonomami, Kufu ya ámo. Moda we kuliya Kula-Laiyoni ya Yuda wenena afo monama minaguti Defiti ufa fiyami we kuliya nemo we yakafo kuwolafo ya moda olu afima o gedeitaiye. Amo ya lufuwawa lolokuto nemo yaki, ido fumala olu ekeleto lagoilami seweni (7) yaki ogofuto foladenaiye, loto lonomaiye.

Sipsisipi Momola kala

⁶ Ena ekeina folomolo muliti nedo yalo Sipsisipi Momola nedi minaito, neta omuni kofawa nemo fo (4) yaki, ido we kilofo kulini nemo we yate olu ogona o edeti minamo ya geyowe. Sipsisipi Momolawa ofo fulutamo kelami ne. Atela kauwa seweni (7) ido omuna seweni (7) nemoma ya Goti ouna seweni (7) mikaumikau muki yau gilifami ya minae. ⁷ Sipsisipi Momolakafo uto ekeina folomolo amedoto minami we lufuwa loloukami ana onaleka yau olu minami ya olaiye. ⁸ Olutaito, neta omuni kofawa nemo fo (4) ido we kilofo kulini we tuwedi-fo (24) minamo yaki Sipsisipi Momola kiyanalo kiyani umola fiyae.

Kiyani umola fiyamo we muki neta ma kuliya hapu ofoto nema lenune, loti anigu olu minoti, ido golikafo olufe lamo masa yau ladanuwa imo yokila ki umamo neta ya felegaga wenenala Goti loumu-umu amo kanina ya nemo faitoto nemo ya olu minae. ⁹ Ido nema kofawa ya eti loti lamo, Kofato folanimo ya Goti wenenala minenawae, loto folageto wanuka yakafo wenena luwalawa numuguti, ido afo monalo-monalo minadokati, ido ka noni ailo-ailo lamo minadokati ido ukani ailo-ailo wiyami muki

minadokati, wenena meina fito Goti umanima nenako, lufuwawa ekeleto lagoilami ya oluto fumala kololototo fukanimo ya ogofuto foladenane.

¹⁰ Eti animo wenenawa ya wenenane minoti, ido muliti we Goti yokila ki umamo we minoti Goti kouba-naba o edenawae, loto bulu gedageto mikalo kiyaba o gedenawae, loti lae.

Sipisipi Momola ebola lamo ka

¹¹ Ena kofa komo ya enisole tauseni-tauseni naba-naba mau minamo katoto ogoufámoneto yate nema naba lamo ya kolomo ne. Ido enisolewa yate ekeina folomoki, ido neta omuni kofawa nemo fo (4) ido we kilofo kulini nemo ya olu ogona o gedeti ¹² au loti nema eti lamo, Sipisipi Momola ofo folamo ya kiyaba we wekudi aumala mino edaito, neta-mata ko noto, ka manenau minoto, aumala nemo yamu kuliyai we minoto, kuliya oluto idaito ebola lonimo ya efe lotoko ne,

loti lae.

¹³ Ena mikaleka, kosinaleka, mika waka feu-mau, kuwo noku ya minomo wamo muki minamo yate nema lato kolomo eti lamo, Ekeina folomolo amedoto minamiki, Sipisipi Momolaki geboni logeto, kulini akaiya dito minomo idaito, ido kulini lamenala naba-naba idaito, ido neta-mata muki kiyaba o gedami aumanina ya amodoka mino gedami, ya moda minowa-minowa oto mino gedemo dinami ne, loti lamo ya kolowe.

¹⁴ Eti lato, neta omuni kofawa nemo fo (4) yate ya onae, loti lato, we kilofo kulini nemo we ouni-luni-kani ona umone, loti kiyanalo kiyani umola fiyae.

6

Sipisipi Momolakafo lufuwa ekeleto lagoilami fuma fukami ka

¹ Ena Sipisipi Momolakafo lufuwa ekeleto lagoilami fuma ma ya fuko apasaito eyomo ne. Eyoneto, neta ma kofawa nemo fo (4) minaguti makafo nola kalake limo yaidana oto, Ano, lito kolomo ne. ² Kolito eyomo ya moda yafo-hosi feke limoma ami ya meyalo we ma minami anau ya kimi olu minaito ya kuwolafo olu afima gedami kokamula ya atelalo mofu edaito, wenena lowa fina fito olu afima o gedenami we yaidana oto wimo ne.

³ Utaito, Sipisipi Momola yakafo lufuwa ekeleto lagoilami fuma mama naba tu (2) ya fuko apasaito neta kofawa nemo minaguti makafo, Ano, loto limo kolowe. ⁴ Koloneto, yafo-hosi maki kisi limo ami ya meyalo minoto ami we ya mikau-mikau yalekati you amene mona ya oluto wenena inanimoniki lowa fiti gini fulumo unawamo mona melenawae, loto emi naba umaito wimo ne.

⁵ Ena Sipisipi Momolakafo lufuwa ekeleto lagoilami fuma ma naba tili (3) ya fuko apasaito eyomo ne. Eyomo ya neta kofawa nemo fo (4) minaguti ya makafo, Ano, loto limo kolomo ne. Kolito eyomo ya yafo-hosi lumu limo ya aito, meyalo ami we ya neta iya mele-mele amo

neta anau olu minaiye. ⁶ Olu minaito, kofa kolomo ya neta kofawa nemo fo (4) minaguti ya wenena ka lamo yaidana oto limo, Konuma kobina minámainako, yuwa witi meina finami ya fo kamena lawoko lono olami meinalakafo yuwa witi kilogilamu lawokoko meina finaiye. Ido yuwa bali meina finami ya fo kamena lawoko lono olami meinalakafo yuwa bali kilogilamu tili (3) yako meina finaiye. Ido yá olifi ilawa nowala ido no waini ya olu kopaitámo. Faifa minenaiye, loto limo ya kolomo ne.

⁷ Ena Sipisipi Momolakafo lufuwa ekeleto lagoilami fuma ma naba fo (4) ya fuko apasaito, eyomo ne. Eyomo ya neta kofawa nemo fo (4) minaguti neta naba fo (4) yakafo, Ano, lito kolomo ne. ⁸ Kolito eyomo ya yafo-hosi komulege ma aito, meyalo ami we ya kuliya Fulumo Wamo Monale, loto nemo ne. Ido egeka nemo we ya kuliya Folamo Ebale, loto nemo ido kuliya ma Eidisi ne. Ido mikalo minamo wenena muki ya olu mau fo (4) wi gedaigu yauti mau lawoko ma wewa lele anigu meleto gini fulunawami auma gimaiye. Gini fulunawami ya maleka emi yamo gini fulageto, ido maleka ya kadunamu yamo gini fulageto, ido ma ya neta kilamo yamo gini fulageto, ido ma ya fadena netakafo gini fulunaiye, loto auma ya gimaiye.

⁹ Ido lufuwa ekeleto lagoilami fuma ma naba faifu (5) ya fuko apasaito eyomo ya Goti umu-umu amo folomo feumau yau wenena gini folamo ouni ya geyomo Goti kala kuwa aumafofo loto lo oloto pimo wamo nenako, kuwonibo ya

gini folae. ¹⁰ Ouni geyomo yate au naba loti eti lamo, Aumafofo Aboga neta-mata muki mikaukosinau nemo Wekola wekudi minanimo felegaga nemo we ona kula nemo we, kamena nenaki kiyabaka minogeto wenena mikalo minoti lofo folamo ya iya meletto lifima itibito giminanimo ne? loti loga o edae. ¹¹ Loga o edato, muki ukanido owo feke limo ya gimito eti logimami, Linate ya kamena lina mako kiyaba minomo wato, wenenawa linate giniti folamo yaidana oti koinatige-mota liliga koubanaba o nedamo ya giniti fulumo diti idato, modae, loto lodo ya lifima ka itibito giminamo ne, loto logimaiye.

¹² Ido lufuwa ekeleto lagoilami fuma ma naba sikisi (6) ya fuko apasaito, eyomo mika mima naba-naba oto ido fo ya ádoto lafo-lafo lumu ona kelaito, ido ikana ya wanu yaidana oto lafa kisi ona limo ne. ¹³ Ido ukulu kosinalo nemo ya epe nabakafo yá ade ofaito, ade ilawa liyámami yáloti olumo wiyami yaidana oto kosinaloti olumo wiyami ne. ¹⁴ Ido kosina ya kunu olu uku loti kululu wiyamo yaidana oto kululu wito, mowa muki ido nokafo ogona imo eba muki ya komu minamo ebanina yaloti atae loti u ailo wae.

¹⁵ Ena mikalo kiyaba we wekudi muki, kulinigi nemo we muki, kimiwe kiyabani wenaba muki, neta-mata ko namo we muki, auma wiyamo we muki, kouba-naba lono olamo wenena muki, ido inanimo lononido olamo wenena muki ya mika lula ligu yau ido kifana naba mowau yau faluku minae. ¹⁶ Falukuti minamo yate mowaki ido kifanaki au loti logimamo, Ekeina folomolo amedoto minami we yakafo leyageto Sipisipi Mo-

molakafo lifimate itibito lumutenaiye, loti linate mowaki kifanaki lamodo olumo witi olu fito ledalo. ¹⁷Yamu lifimate itibiti lumunami kamena nabalo ya oiya moda fedeitaiye. Kemakafo omunalo ya ogofuto aumafofo loto nedi minenaiye? loti lae.

7

Gotikafo Isilaeli wenena iya ku gedami ka

¹Netawa ya fuli lotaito mika onowa fo (4) yalo enisole fo (4) ya nedi minamo geyowe. Nedi minamo we anigu yau mikalo moninami epe fo (4) ya mikalo, ido kuwo nolo, ido yá-nelalo ya fu-fu ádenaiye, loti olu kikito minamo geyomo ne.

²Ena fo idaidoka afimati enisole ma idaito eyomo ne. Idami ya Goti kofawa minomo wimo we ainala neta ya olu minami ne. Aya enisolewakafa Goti mika ido kuwo no ya olu kopaitenawae, loto enisole fo (4) auma gimami we ya au loto eti logimami, ³Linate ya alako mikati, kuwo noti, yáti ya olu kopaitámalo. Komu ya Gotite kouba-nabala wenena onobanido yalo ainala wi gedenune, loto logimaiye. ⁴Eti logimaito, Goti wenenala iya melami ainala wiyamo wenena ya Yuda wenena afo monalo-monalo muki minaguti ya wani hadeti foti-fo tauseni (144,000) wenena minae, loto lito kolomo ne.

⁵Ido afo mona Yuda yauti tuwelu tauseni (12,000) ya ainala wi gedamo ne.

Ido afo mona Lubeni yauti tuwelu tauseni (12,000),

ido afo mona Gati yauti tuwelu tauseni (12,000),

⁶ido afo mona Aseli yauti tuwelu tauseni (12,000),

ido afo mona Napitali yauti tuwelu tauseni
(12,000),
ido afo mona Manase yauti tuwelu tauseni
(12,000),
⁷ ido afo mona Simeyoni yauti tuwelu tauseni
(12,000),
ido afo mona Lifai yauti tuwelu tauseni (12,000),
ido afo mona Isaka yauti tuwelu tauseni (12,000),
⁸ ido afo mona Sebuluni yauti tuwelu tauseni
(12,000),
ido afo mona Yosefe yauti tuwelu tauseni
(12,000),
ido afo mona Benisamini yauti tuwelu tauseni
(12,000) ya
ainala etiti wi gedamo ne.

*Wenena naba mau wiyamo Goti ouni-luni-kani
umamo ka*

⁹ Netawa ya fuli lotaito eyomo mau naba-naba minamo ya makafo katenami ya ogoufámaiye. Amo ya mikau-mikau yauti ido afo monalomonalo minaguti, koni-weni-ukani mino ailo-ailo mona mona nemo yauti, ka noni yaki ailo-ailo lamo minagu ya yauti oti ekeina folomo kolaleka Sipisipi Momola omunalo mau minae. Mau minamo ya ukanido owo feke limo witi, ya yá akawa anigu olu minoti, ¹⁰ ka naba loti eti lamo, Gotite ekeina folomolo amedoto minami we yaki ido Sipisipi Momola yate omude olu kaima ne, loti lo minae.

¹¹ Ido enisole muki ya ekeina folomo ido we kilofu kulinigi nemo we ido netama kofawa nemo fo (4) ya olu ogona o gedeti minamo ekeina

folomo kolaleka mikalo lumuti, Goti ouni-luni-kani umuti kuliya olu faka loti ¹² eti lamo, Ya onae. Gotite ya ebola, ido kuliya lamenala naba-naba, ido ka manenau nemola, ido siyane, lalole, loti lamo ka, ido kuliya akaiya dito nemola, ido kiyaba we wen-aba aumala, ido netamata muki kiyaba o gedami aumala ya moda minowa-minowa oto mino edemo dinami ne. Ya onae, loti lae.

Wenena keina naba olu mofu gedaguti amo ka

¹³ Ena we kilofo kulini we minaguti ma yakafa loga o nedami, Wenenawa ukanido owo feke limo wiyamo ya egaleka wenena minae? Ido egalekati ya ae? loto loga o nedaito, ¹⁴ namokafo itibito loumomo, Wenabane, kaimoka ya koli minane. Namo ya kolámowe, loto loumowe. Loumon-eto, amokafo lonomami, Wenenawa ya keina naba-nabama olu mofu gedaguti amo wenena ya ukanido owo ya Sipisipi Momola wanulau noku wito olu mo feke limo ne. ¹⁵ Yamu ya,

Goti ekeina folomolalo kolaleka minoti, kamena-kamena fo limo sini dimo ya felegaga kuliyai numunala naba yau kouba-naba o edemo wae.

Ido ekeina folomolo amedoto minami we yakafa mino gedeto kiyaba o gedenaiye.

¹⁶ Kofa kadunamu kolámenawamo ne. Ido kofa nonano yamu folámenawamo ne. Ido fo ya kiyámenawamo ne. Ido fo loitami yakafa ukani olu kopaitámenami ne.

¹⁷ E'e, Sipisipi Momola ekeina folomo muliti minami ya wenenawa ya sipisipi kiyabani we

ya minenami ne. Ido no kofawa minomo idami fiyalo yalo gilimito unaiye. Ido Gotikafo omuni nowala ya kilili o gedageto kufu ma kofa ámenawamo ne, loto lonomami ne.

8

Lufuwa asa wito lagoilami fuma fukami ka

¹ Sipisipi Momola yakafo lufuwa ekeleto lagoilami fuma ma naba seweni (7) ito ya fuko apa-soitoto kosinalo kamena lina hafu auwa yaidana ka meto fulitaito minamo ne.

² Ena eyomo ya enisole seweni (7) Goti kolaleka nedi minamo we bumu wekilofu nomu seweni (7) ya gimaiye.

³ Ido enisole makafo oto yo yokila ki umu-umu amo folomolo adu yalo minoto, masa golikafo olufe lamo olu minoto, yokila ladanuwa lalo imo kinami neta so loto ya Goti umunaiye, loto ya umaito, oluto yokila yaki Goti wene-nala loumamo kanina yaki olu lakoito, ekeina folomo kolaleka yokila ki umu-umu amo folomolo golikafo olufe lamo yalo kito yokila umaiye.

⁴ Umaito, yokila ladanuwa lalo imo neta masau kiyami yokila yaki, Goti loumu-umu amo kanina yaki enisole anauti uto Goti minaidoka idaiye.

⁵ Idaito, enisolema masama golikafo olufe lamoma oluto, folomolo yaloti yo limo oluto, masau meleto olu faitoto, fululu kito fiyalo mikalo itaito, ko kalake naba loto, ko nunu loto, kopana lame-nala kiya fulamo yaidana oto wito mika mima iye.

bumu wekilofu nomu ka

⁶ Ena enisole seweni (7) bumu wekilofu nomu seweni (7) olu minamo ya fu lenune, loti olu kenumu oti wenido melae.

⁷ Ido enisole komu wekafo bumu wekilofu nomula fu lito, ome gedimo ido yo famula ya wanu yaki olu lakoito mikalo ya lomaiye. Lomaito, mika uma muki ya eba tili (3) iya melaigu yau-mati lawoko ma moda lo fuli loto ido eba lawoko ma ya maleka loto ido menefaaneffa yuwa-nela ya lo fuli liye.

⁸ Ido enisole naba tu (2) bumu wekilofu nomula fu lito, yo naba-naba mowa naba yo limo yaidana oto limo ya fiyalo kuwo noku yau itaito lomaiye. Lomaito, kuwo no ya no tili (3) iya melaigu yauti mau lawoko ya wanuko bulaito, ⁹ ido muki kefa kofawa nemo kuwo noku minamo ya tili (3) iya melaigu yauti mau lawoko ya folamo ne. Ido sipi muki ya sipi mau tili (3) iya melaigu yauti mau lawoko ya olu nosámami oto olu kopaitami ne.

¹⁰ Ido enisole naba tili (3) bumu wekilofu nomula fu lito, ukulu naba-naba feiya yaidana famula imo kosinaloti olumo wiyami ya no muki yaki, ido no fiya muki yaki ya mau tili (3) iya melaigu yaumati mau lawoko yau lomami ne.

¹¹ Ukuluwa lomami ya kuliya Ekefa Yukeke Imo ne. Ido no ya olu ekefa yukeke imo bulaito, wenena muki nowa noti ya folamo ne.

¹² Ido enisole naba fo (4) bumu wekilofu nomula fu lito, fo ikana yaki, ukulu yaki ginami yamu lenawamo kamenanina ya tili (3) iya melaigu yauti mau lawokolo ya ádae. Ido yamu fo kamena lawoko ya tili (3) iya melaigu yauti mau lawoko yau fo ádaiye. Ido ayaidana oto

luwaila iya melaigu yauti mau lawokolo ikanaki ukuluki ya ádae.

¹³ Ido nema lubiya kosina aufalo bu loto moinami eyomo yakafo au naba-naba loto eti limo, Ake, enisole tili (3) liliga ya bumu wekilofu nomuni fu lenawado ya wenena muki mikalo minamo keina naba-naba kolinagilae, loto limo ne.

9

Enisole naba faifu (5) bumu wekilofu nomula fu limo ka

¹ Ido enisole naba faifu (5) bumu wekilofu nomula fu lito, ya ukulu ma kosinauti lifito olumo mikalo wiyami ya eyomo ne. Eyomowa ya lowa eba kanu ya winaiye, loto ukuluwa kanu winami oiyo ya umaiye. ² Umaito, lowa eba naba-naba kanu wiyaito, yo naba kiyamo yokila yaidana oto yokila naba-naba yakafo lowa ebauti dito, fo yaki kosina yaki ogoufaito sinidoto kamulu piyami ne. ³ Ido yokila lulau yati ebenu ya oloto piti mikalo lomamo ya fuma makana mikalo minamo ya wenena gini-gini amo aumani yaidana oto gimaiye. ⁴ Auma gimami neta yakafo ya mikalo yuwa-nelati, ido yá nelati, ido yáti ya ofámoti, wenena onobanido Goti ainala wiyámamo yako ya gininawae, loto fuka ka logimaiye. ⁵ Ido wenena gini fulunawamo auma gimámaiye. E'e, ya faifa ikana faifu (5) yaidanako ukani ginato ogofu naba koliti minenawae, loto auma ya gimami ne. Ido ukani ogofu naba-naba kolamo ya ine-ine bulume yakafo adala ito ogofu kolonimo yaidana oto ne. ⁶ Ido aya kamenalo ya wenena

ogofu kolamo yate, Moda fulunune, loti aumafofo loti kolinawafa, folámenagilae. E'e, fulunawamo mona ya oloto pi gimámenami ne.

⁷ Ido ebenuwa ya yafo-hosi fina lowalo un-agili olu kenumu amo yaidana oti kelamo ne. Ido atenido yalo neta golikafo olufe lamo kosa yaidana nemo neta ya mofu minamo ne. Ido koni-weni wenena koni-weni kelamo ne. ⁸ Ido manini yowala ya wenaipa manini yowala fana nemo yaidana oto ne. Ido weni-kauwa ya kula-laiyoni weni-kauwa fitami yaidana oto ne. ⁹ Ido ikinido ya lawe kapa kelami neta olufe lamo ya wiyamo ne. Ido okanani nola limo ya yafo-hosi so loti fina lowa ebalo yalo oluloti, wenena moninawamo neta ika oti wamo nola limo yaidana oto ne. ¹⁰ Ido afowanido ya naka yalo nemo ya ine-ine afowa yaidana oto nemo naka yakafo wenena ukanigu ginato ikana faifu (5) ogofu naba-naba koliti minenawae. ¹¹ Netawa mikalo kiyabani we wekudi ya lowa eba kiyaba imo enisole kuliya ya Hibulu kalekati Abadoni ya ne. Ido Giliki kalekati Apoliyoni ya ne.

¹² Keina naba-naba komu fedaito kolamo yama moda fuli loitaiye. Ido keina lele ma aiga fedenaiye.

Enisole naba sikisi (6) yakafo bumu wekilofo nomula fu limo ka

¹³ Ido enisole naba sikisi (6) yakafo bumu wekilofo nomula fu lito, ya Goti yokila ki umumu amo folomo kifana golikafo olufe lamo Goti omunalo nedo yalo onowalo-onowalo welakauwa fo (4) nedokati nola limo ya moda

kolowe. ¹⁴ Nola limo yakafo enisole naba sikisi (6) bumu wekilofu nomu olu minami we eti loto loumami, Enisole fo (4) Yufuletisi no nabalo nela wi gedami ya efili gedo, loto loumaiye. ¹⁵ Loumaito, enisolewa fo (4) ya Goti kiyaba o gedemo u aya kamenawa ya fo life, lunagafe, fo kamenafe, ikana yaufe, melege yaufe, kamena efe loto ya enaido ya wenena muki mau tili (3) iya melaigu yauti mau lawoko minagu muki ya gini fulunawae, loto kiyaba o gedami enisolewa ya efili o gedaiye. ¹⁶ Efili gedaito, ido kimiwe yafo-hosi meyalo minamo wenena naba-naba tu hadeti miliyoni (200,000,000) wenena yaidana minae, lato kolomo ne.

¹⁷ Ido mebe-maba komo ya etito geyomo ne. Yafo-hosi ido wenena meyalo minamo ikinido lawe wiyamo ya kisi limo yo yaidana oto, ido lumu limo kifana safaiya yaidana oto, ido komulege limo kifana kuliya salifa yaidana oto ne. Ido yafo-hosi manini kula-laiyoni manini yaidana oto ne. Ido wenigu yauti ya yo famulati yokilati kifana salifati yaki auma wito lomaiye. ¹⁸ Ido wenena olu kopa o gedenami netawa nosámami tili (3) ya yafo-hosi wenigu yauti enami yakafo mikalo minamo wenena muki ya iya melete olu mau tili (3) wito mau lawoko ya gini folae. ¹⁹ Gini folato, ido yafo-hosi afowani ya koiyofa ateni yaidana oto nenako, wenena ginamo aumani ya wenigu ido afowanido yalo minaiye.

²⁰ Ido wenena liliga netawa nosámami gini folámamo wenena yate neta-mata anikafo olufe lamo ya koli umuti moinamo kanu yalekati eleyapa witi ámamo ne. Ido Satani kimiwela

koli gimi-gimi amo monanidokati seni-muluni ya eleyapa witi melámamo ne. Ido suki goti ne-tamata ágamo, ka kolámamo, kanu moinámamo neta goli, siluwa, bilonisi, kifana ido yákafo olufe lamo yaleka neta ya ouni-luni-kani gimi-gimi o minamo ne. ²¹ Ido yako minámaiye. Wenena gini folamo monati, lota kiyamo monati, kopa olu onamo monati ido neta ugele namo monati yalekati eleyapa witi meni umámamo ne.

10

Enisole lufuwa iya fito loloukami kefolo olu minami ka

¹ Ena enisole ma aumala naba-naba nemo ya kosinaiti lomaito eyomo ne. Lomami ya limukafo asa wi edaito, fuweba ya manenalo neto ido kola-wela ya fo lamenala yaidana oto siligaegae fuloto neto ido kiyana ya numuna lagilo yo famula ogona oto nemo yaidana oto ne.

² Ido anau lufuwa loloukami kefolo ya foladoto olu minaiye. Ido kiyana onaleka ya kuwo nolo ya leya wito, kiyana adowaleka ya mikalo leya wito minoto, ³ kula-laiyoni wela atoto ka naba limo yaidana oto au naba liye. Au naba lido ko kalake seweni (7) yaki ka lae. ⁴ Ido ko kalake seweni (7) moda lamo ka moda lufuwa winae, loto kolofa, kosinaloti nola ma kolomo eti lonomami, Ko kalake seweni (7) yate ka lamo ya lufuwa wiyámo. Kawa falukuto fa minenaiye, loto lonomami ne.

⁵ Lonomaito, ena enisolema komu eyomo kuwo nolo ido mikalo leya wito minamimakafu ana onaleka sino lo kosinaito, ⁶ we ya kofawa minowa-minowa oto minomo dito nemo we,

kosina ido neta-mata muki ayalo nemo ya olu oloto piyami, mika ido neta-mata muki ayau nemo olu oloto piyami, ido kuwo no ido netamata ayau nemo ya olu oloto piyami we kuliya loto olu onale, loto eti limo, Gotikafo kamena ma enu wito kiyaba ámenagoliye. ⁷ Kiyaba ámenagolifa, ido enisolema naba seweni (7) ya bumu wekilofu nomula fu lito lenami kamenalo kala falukuto nemo ya kouba-nabala we polofete logimami yaidana oto ya ayalo winaiye, loto liye.

⁸ Ena kosinaiti nola komu kolomomakafo kofa oloto pito eti lonomami, Kamo enisole kuwo nolo ido mikalo kiyana leya wito nedo uto lufuwa loloukami foladoto nemo anau olu minami ya, Olo, loto lonomaiye. ⁹ Lonomaito, kolito enisole nedo uto lufuwa loloukami kefolo ya nomo, lounoneto itibito limo, Neta ya oluto nenanimo ya mulugau ya ekefa enami ne. Nefa, wekau ya fimona nowala yaidana oto leya fulunami ne, loto lonomaiye. ¹⁰ Eti lonomaito, lufuwa loloukami kefolo ya enisolema anaiti oluto nowe. Noneto, wenu ya fimona nowala yaidana oto leya folami nefa, ido mikilitomo ya muluneu ekefa naba-naba kolowe.

¹¹ Ena eti loto lonomami, Kamo neta ya wenena mikau-mikau minadoka, ido afo monalomonalo minadoka, ido ka noni ailo-ailo ladoka, ido mikalo kiyaba we wekudi minadoka o fedenami neta yamu kofa lo oloto meleto logimimo wo, loto lonomami ne.

11

We lele ma oloto pinawami ka

¹ Ena kolobo numuto eti lonomami, Goti felegaga kuliyai numunala naba yalo ya uto kolobo yakafu meletu koto katoto yokila ki umu-umu amo folomo yaki ayaidana oto kato. Ido yalo wenena mau witi ouni-luni kani umuti ebola loti minamo ya nenaki minae, lotu yaki kato. ² Eti enagolaba, eba ya felegaga kuliyai numuna naba kilala feka mau wiyamo eba ya fulito katámo. Ebawa ya ailo feka wenena gimainako, numuna meya felegaga Yelusalemu yalo ikana foti-tu (42) ya leya witi moninagilae. ³ Ido kamena yalo ya namo kane lo oloto pinawami we lele gilifi meloneto kufu nema enagili ukanido owo witi o-o amo neta ya witi fo kamena wani tauseni tu hadeti sikisiti (1,260) yalo kane ya lo oloto melemo unagilaiye, lotu lonomaiye.

⁴ Wewa lele ya yá olifi lele ido neta mulalo lamu mele-mele amo neta lele ya minoti mikaleka muki mikau Wekolala onobalalo ya nedi minami ne. ⁵ Ido we makafo kuwonibo buluto olu kopa o gedena, lotu lenami ya wewa lele wenigu yauti yo ya lumuto ki ludo gedengoliye. Etito we makafo lelewa olu kopa o gedena, lenami ya ludoto fulunami ne. ⁶ Ido wewa lele ya lo oloto melenami kamentalalo yalo ko wiyámenaiye, lotu aumawa gimainako, ko wiyámenagoliye. Ido no ya olu wanu bulunawami auma ya gimito ido neta mona-mona yakafu oto mikalo minamo wenena ya olu keina giminamile, lotu kolinawami auma yaki giminaiye.

⁷ Ena wewa lele ka lo oloto mele-melami lono ya fuli lagetoto kafa kaila fiyami yakafu lowau negu yauti dito, we lele fina fi ginito, olu afima

o gedeto ginageto fulunagilaiye. ⁸ Fulunawami ya kanudo numuna meya nabau kono ukani ya ono minenami ne. Aya numunawa asa wiyami kuliya Sodomu ido Isipi ya ne, loti lamo aya ebalu Wekolani yaki yá yofolo ofato folami ne. ⁹ Ido kono ukani ya ono minageto wenena mikau-mikau afo monalo-monalo muki, ido ka noni ailo-ailo lamo muki, ido ukani ailo-ailo wiyami muki minadoti wenena yate fo kamena tilite hafute (3 ½) kono ukani geyetiko minoti kale li gedámenune, loti lenawamo ne. ¹⁰ Ido wewa lele fulutami yamu mikalo minamo wenena muki yate seni-muluni laloko koliti, koukame olu filiga-filiga oto oluti, alikani naba enagilae. Wewa lele yate lo oloto mele logimami ka yamo mikalo minamo wenena ya keina naba-naba olu mofu gedeti fulutaima nenako, yamu alikani enagilae.

¹¹ Eti afa, fo kamenawa tilite hafute (3 ½) ya wageto Gotikafo omuni kofawa minenawaiye, loto weni-mula gimaito, nediti minaito, geyeti ya koli naba-naba kolae. ¹² Koli kolato, lelewa kolami ya kosinaiti ka nola nabakafo eti limo, Linate umalo idailo, loto logimaito, kuwonibomota geye minato wewa lelema limu lulau ya kosinau idaiye.

¹³ Ido kosinau idami kamena ayalo mika mima naba-naba oto, ido numuna meya nabawa yau numuna muki mau teni (10) iya melaigu yauti mau lawoko ya guludoto, ido wenena seweni tauseni (7,000) ginaito folato, wenena liliga kofawa minamo ya koli naba-naba koliti senimuluni olu eleyapa witi meleti, Goti kosina aboga ya lamena kuliya naba ya umamo ne.

¹⁴ Kolalo. Keina naba-naba kolamo naba tu (2) ya moda fuli lotaito, ido keina naba tili (3) ya alili melaiye.

Enisole naba seweni (7) bumu wekilofo nomu fu limo ka

¹⁵ Ena enisole naba seweni (7) bumu wekilofo nomula fu lito, kosinaiti noni ma ka naba-naba eti loti lamo,

Oiya ama ya Wekolate ido ilifi melami we Kilisto yate mikalo wekola auma ya moda mofuti, mikau-mikau kiyaba we wekudi lono ya minowaminowa oto olumo unagilaiye,

loti lae.

¹⁶ Ena we kilofo kulinigi nemo we tuwedi-fo (24) Goti onobalalo ekeina folomonido amedoti minamo yate kiyani umola fiti koni-weni mikalo meleti ouni-luni-kani umuti eti loumamo,

¹⁷ Wekola Goti aumafofo aboga komu afimaleka minoto, oiya minomo idanimu we, kamo aumaka yakafo mika uma kiyaba o ledanimo lonoka ma olu aipaninako, yamu siyane, lalole, loto lo minone.

¹⁸ Kamo wenenaka minámamo wenena yate seni kala-kala lito seka kala-kala naba-naba limo monaka ya oloto pito fedaito, folamo wenena lifima itibito giminanimu kamena ya oloto pito fedaiye.

Ido kouba-nabaka we polofete ido wenenaka kolika kolamo kulini nemo yaki kulini minámami yaki lifima itibito giminanimu kamena ya oloto pito fedami ne. Ido mika olu kopaitamo wenena ya olu kopa

o gedanimo kamena yaki oloto pito fedami
ne,
loti lo minae.

¹⁹ Eti lato, Goti felegaga kuliyai numuna naba kosinau nemo kanu wiyaito, felegaga kuliyai numuna lulau Gotiki olu kutifi gedami koukamela ya oloto piyaiye. Oloto piyaito, kopana lamenala kiya fuloto, ko nunu loto, ko kalake naba loto, mika mima naba ito, ome naba lomami ne.

12

Wenate ido koyofa nabate ka

¹ Ena kosinalo mebe-maba naba ma oloto piyami etito ne. Wena ma nemo fokafo ukanalo owo yaidana oto asa wi edaito, ikana ya kiyana feumau neto, ido ukulu tuwelu (12) yakafo kokamu olufe lamo ya atelalo moufami ne. ² Wenawa nomilipala mulunau nemo ya nomilipa kedenagolinako, ukana ogofu naba-naba kolito, au naba limo ne. ³ Etito neto mebe-maba ma kosinalo oloto piyami ya moda koyofa naba-naba ma ne. Minami ya ukana kisi limo ne. Ido atela seweni (7) ya ne. Ido atela kowa teni (10) neto, ido atelalo mikalo kiyaba we kokamuni yaidana oto kokamu seweni (7) ya mofu minami ne. ⁴ Ido afowa yakafo kosinau ukulu mau lele ya koito mau lawoko ya kililifa oto gitufu fulaito mikalo lomae.

Lomato, koyiyofawa yakafo wenawa nomilipala oloto pinaido ayalo ofo nanae, loto kolaleka minoto kiyaba o minaiye. ⁵ Kiyaba o minaito, wenawama nalafa kedaito, kipawama kiyaba we minoto ya kolobo ainikafo olufe lamo ya

oluto mikau-mikau minamo wenena aumafofo loto kiyaba o gedenami ya oloto piyaiye. Oloto piyaito, makafo nalafo ipoto oluto Goti nedo ekeina folomolalo ilimito wiye. ⁶ Wito, wenama ya kofo mikalo koli wito, Gotikafo eba olufe lo mele edeito fo kamena wani tauseni tu hadeti sikisiti (1,260) ya kiyaba o edenae, loto eba olufe lo edami ebaloy u fedaiye.

⁷ Ena kosinau fina lowa oloto piyaito, enisole kiyabani we Maikoli enisolelaki uti, koiyofa enisolelaki fina fi ginato, amote itibiti fina fi giniti, ⁸ ido aumanina yakafo olu afima o gedámato, kosinau ebanina yaloti fulitae. ⁹ Koiyofa naba ya salopaina adeina afimalekati nemo kuliya ya Kamade Kiyamile, ido kuliya ma ya Satanile, loti lamo yakafo mikau-mikau minamo wenena muki ya olu kanu lalotokati ika o gede minami we ya kosinaloti enisolela yaki lakoina gitufato, mikalo lomamo ne.

¹⁰ Ena kolomo kosinauti ka nola naba eti limo, Gotite ya olu omude kami monala, ido aumafofo limo monala, ido kiyaba we wekudi minami monala ya oloto piyami ne. Ido ilifi melami we Kilisto neta-mata enae, loto enami aumala yaki oiya oloto piyami ne.

Yamu koinatefo-mota ligiya lo gede-gede imo we ya fo limo, sinidimo ya Goti onobalalo nedi minoto ligiya lo gede-gede omo wimo we ya kosinaloti moda itufato, mikalo lomami ne.

¹¹ Ido amo yate Sipisipi Momola wanula yakafo kala kuwa lalo ya lo oloto melamo monanina yakafo ya kuwonibo olu afima o

gedamo ne. Ido inanimoni koliti lofo fulutenawae, loti ádae.

¹² Yamu kosina ido kosinau yau minamo muki ya alikani naba-naba alo. Alikani naba-naba afa, linate mikalo minamo, ido kuwo noku minamo ya kamade ki-ki imo we ya linate minadoka lomainako, keina naba-naba kolinagilae. Ido kamenala lina ne, kolainako, siya kala-kala naba-naba liye,

loti lo minamo ne.

¹³ Ena koiyofa itufu melato, mikalo lomami ya kolito kipa kedami wenama ya ege uto iyadami ne. ¹⁴ Iyadaifa, ya bu loto eba ko mele edamo kofu mikalo wimo ya faiga koiyofa fulu faiga edenaiye, loto wenawama nema lubiya okana lele ya umaito, u ebawa wito koiyofa fulu faiga ito, minaito yaleka wela-neta umuto, melege tilite hafute (3 ½) ya kiyaba o edemo wimo ne. ¹⁵ Etito ya koiyofawamamo ya wena no yakafu ofageto wenawa ya u kopa unaiye, loto no naba yaidana oto welauti omu kilito fulaiye. ¹⁶ Eti ifa, mika yakafu wenama ana olu faka loto kale godito koiyofa welauti umu kilami noma ya kaleku yau lumuto fulu limo ne. ¹⁷ Etito wena yamu kolito koiyofa siya kala-kala naba-naba lito, nomilipala liliga yaki fina fi gininae, loto wiye. Wenenawa Goti lo melami kala meyalo meleti Yesu kala kuwa lo oloto melamo wenena ya minae. ¹⁸ Ido koiyofa ya uto kuwo no akelo ya nedi minaiye.

13

Kuwo no lulau yati kaila fiyami kefa di fedami ka

¹ Ena eyomo ya kuwo no lulau yati kaila fiyami kefa ma idami ya atelalo welakauwa teni (10) ya nemo, ido atela seweni (7) ya nemo, ido atela wela-kauwa muki yalo mikalo kiyaba we wenaba kokamuni yaidana oto kokamu teni (10) ya mofuto minami ne. Ido atela muki yalo Goti kamana kiti lufuwa wiyamo ya mofuto minami ne. ² Ido kefawa kaila fiyami eyomo ya kula-lepati yaidana kelaifa, ido kiyana ya kulabeya kiyana yaidana kelami, ido wela ya kulalaiyoni wela yaidana kelami ne. Ido koiyofa yakafo kaila fiyami kefawa ya namote kiyaba we wenaba minoto ido mika kosina neta-mata muki kiyaba gedeto, ido neta-mata ma enae, loto kolinami ya eti enaiye, loto aumala ya umami ne.

³ Ido eyomo kaila fiyami kefawa ya fulunaiye, loti ofato folaifa, ido kuwaito u lalo wimo ne. U lalo wimo ya wenena muki mikau-mikau minamo yate neta eyeti elegiti ege melae. ⁴ Ege melato, koiyofakafo kaila fiyami kefa ya namote kiyaba o gedenaliye, loto aumala naba umami yamu ouni-luni-kani umuti ebola-abola lo-lo ae. Eti o-o minoti ido kaila fiyami kefa yaki olu akaiya edeti ebola-abola loti eti lamo, Kemakafo kefawa yaidana oto ne? Ido kemakafo amoki ogofuti fina finawae? loti lae.

⁵ Ido kefawa aimola ebola loto Goti kamana kinaiye, loto koito edami ne. Ido auma wito kiyaba o gedenami lonola ikana foti-tu (42) olu mine-naiye, loto kamena mele umami ne. ⁶ Amokafo Goti kamana apito kito, Goti kuliya kamana kito, Goti minami eba yaki kamana kito, ido wenena ya kosinau minamo yaki kamani kiyaiye. ⁷ Ena

felegaga wenena olu kuwonibo buluto fina lowa fi ginito, ya olu afima o gedenagolowe, lito Gotikafo, O, lito, eti o-o minaiye. Ido wenena mikau-mikau minamo, ido afo monalo-monalo minamo, ido koni-weni-ukani ailo-ailo nemo minamo, ido ka noni ailo-ailo lamo minamo yate ka lodo ya meyalo melenawae, lito Gotikafo, O, lito eti o-o minaiye. ⁸ Ido kana adeina akaimati mika kosina olu oloto piyámami kamenalo yalo Sipisipi Momola ofo folamo kofawa minomo idamo bukula yau mikalo minamo wenena kulini lufuwa wiyámami wenenawa yate kefawa ouni-luni-kani umuti ebola lo-lo enawamo ne.

⁹ Linate kani nemo yate kawa ya kolife loti kolalo.

¹⁰ Makafo ani-kiyanido olato, nela numugu minenawae, loto lenami ya ani-kiyanido olato nela numugu minenawae. Ido emi fanakafo gini fulunawae, loto lenami ya emi fanakafo gini fulunawae.

Yamu felegaga wenena ya you loti keina auma witi olu moufamo mona meleti ka ona kula kanuwalo efe loti moni-moni enagilae.

Mika lulauti kaila fiyami kefa ya idami ka

¹¹ Ena mika lulauti kefa kaila fiyami ma ya idaito eyomo ne. Atelalo wela-kauwa lele sipisipi momola wela-kauwa yaidana oto nefa, nola ka limo ya koiyofa naba nola limo yaidana oto ne.

¹² Ido aiga ami kefa ya kaila fiyami kefa komu idami aumala yaidana oto nemo, komu idami kefa ya welalo auma wito lono olu minaiye. Lono olu minaito, kefa kaila fiyami komu idami ya ofoti fulutamo kuwaito u lalo imoma ya muki

mikalo minamo wenena ya ouni-luni-kani umuti kuliya olu faka lenawae, loto ilulu ku gede minaiye. ¹³ Ido mebe-maba ya olu oloto pimo uto, wenena muki omunido ya kosinanti yo mikalo lomami ya olu oloto pito gilibami ne. ¹⁴ Eti imo kaila fiyami kefa komu idami welalo mebe-maba ya olu oloto pi gedenami auma ya umainako, yamu mebe-mabawadunu mikalo minamo wenena koni wiyami ne. Ido kefa kaila fiyami emi fanakafo ofo folafa, kofa nedito kofawa nemo ya koli umuti kuliya olu faka loti ido kola-wela lebonala olufe loti ouni-luni-kani umunawae, loto aumafofo loto logimami ne. ¹⁵ Logimaito, welalo golodato, ido kefa kaila fiyami lebonala yakafo ka lenaiye, loto welamula umaito, wenena ya koli umuti kuliya olu faka loti ebola ádamo wenena muki ya ginaito fulunawae, lito Gotikafo, O, lito eti imo ne.

¹⁶ Ido yako minámáiye. Kefawa kaila fiyami aiga ami yakafo wenenala muki kulini nemo, ido kulini minámami, ido neta ko namo, ido neta ko ánamo, ido inanimi lononina olamo, ido nelalo lono olamo yaleka wenenala ya linate ani onaleka yafe, ido onobanidofe yalo aina ofo melenawae, loto aumafofo loto logimami ne. ¹⁷ Ainawa ya kefa kaila fiyami kuliyafo, ido kuliya katamo nabalafe ne. Yamu wenena ainala ukanido wiyámamo ya neta-mata meina fiti, ido neta-mata kifanalo fuloti enawamo ya ogoufámæ.

¹⁸ Linate wenena ka maninigu nemo yako netawa fokiti kolife loti kolinagilae. We ma ka manenau nemo yakafo kefa kaila fiyami nabala

mona ya kataneyo. Nabawa ya sikisi hadeti sikisiti-sikisi (666) we nabala ya ne.

14

Sipisipi Momolaki wenenalaki ka

¹ Ena komo moda Sipisipi Momola ya Saiyoni mowalo nedi minaito, ido wenena mau naba-naba wani hadeti foti-fo tauseni (144,000) onobanido yalo amo kuliya ido Melafo kuliya lufuwa wiyami nemo wenena ya amoki lakoina minamo ne. ² Ido kolomo ya kosinaloti nola limo ya noila naba satimo nolaki ido ko kalake limo nolaki yaidana oto ne. Ido nolawa ya wenena nema loti lenawamo neta kuliya hapu ofato, nola limo yaidana oto ne. ³ Aya wenenawa ya ekeina folomo onobalalo ido neta kofawa nemo fo (4) ido we kilofo kulini nemo we onobanido yalo nema kofawa lo-lo minamo ne. Nema lamo ya wenena ma koliti ogofuti lenawamo wenena ya ma minámae. Wenena wani hadeti foti-fo tauseni (144,000) minamo ya mikalo wenena muki minagu yauti meina fito efili gedami wenena yako koliti nemawa lamo ne. ⁴ Aya wenenawa wenaipaki ekelámamo yamu inanimoni ukani ya mo loto feke lotoko minae. Ido Sipisipi Momola nedo-nedo wimo ya ege mele-mele ae. Amo ya Gotite Sipisipi Momola wenenani minamo konuma kobina miguti kula limo komu idami ya kofuto Goti umunumo neta yaidana oti minae. ⁵ Ido wenigu yauti ka suki ka lomámaito lifimani ya minámaiye.

Enisole tili (3) nemo ya ka

⁶ Ena eyomo ya enisole ma kosinalo yowa bu loto monimo wimo yakafo kala kuwa lalo minowa-minowa oto nemo ka ya oluto, wenena mikau-mikau minamo, ido afo monalo-monalo muki, ido ka noni ailo-ailo lamo muki, ido ukani ailo-ailo wiyami minamo ya lo oloto pi gimimo wiye. ⁷ Amokafo ka naba loto eti limo, Goti lifima iya mele gedenami kamenala fedainako, koliya koliti, lamena kuliya naba ya loumu minalo. Linate ya kosina, ido kuwo no, ido no fiyawa olu oloto piyami we ya ouni-luni-kani umuti ebola-abola ya lo minalo, loto logimo wiye.

⁸ Eti loto logimo wito, ya enisole ma yakafo oto eti limo, Numuna meya naba Babiloni ya moda guludiye. Moda ona u kopa utaiye. Babiloni wenena mona nosámami melamo yakafo mikau-mikau wenena monani olu kopa o gedeti monani nosámami yamo no waini kaila fiyami yaidana oto wenena olu kopa o gedami ne, loto limo ne.

⁹ Eti loto wito, enisole naba tili (3) oto ka naba loto eti limo, Wenena yate kefa kaila fiyami ido kefa kaila fiyami lebonala ouni-lunikani umuti ebola loti, ido ainala ani onalekafe ido onobanid-ofe olunawamo wenena ya ¹⁰ Goti siya kala-kala naba-naba limo monala yaki kolinagilae. Goti siya kala-kala limola ya no waini kaila fiyami no olu you ádato, aumafofola faifa nemo yaidana oto ya nomuku lekinami ya nenagilae. Noti ya felegaga enisoleki ido Sipisipi Momola yaki omunido ya yo naba-naba kifana salifa limo negu ogofu naba-naba kolinagilae. ¹¹ Ido yoku yau ogofu naba-naba kolinawamo yo ya minowa-minowa oto lomo unagoliye. Etiti wenenawa

kefa kaila fiyami ido kefa kaila fiyami lebonala ouni-luni-kani umuti, ebola loti ido ainala ani onalekafe, ido onobanidofe olunawamo ya fo limo sinidimo ogofu kolinawamo monani ya fuli ádenami ne.

¹² Yamu Goti wenenala Goti lo melami ka meyalo meleti auma witi Yesu koli kikito umuti, ya you loti keina auma witi olu moufamo mona mele-mele enawae.

¹³ Ena namo kolomo kosinaiti nola ma lonomami, Kamo ka ya etito lufuwa wiyo. Oiya kama mena amaloti wenena Wekoladoka ekeleti minoti fulunawamo ya alikani enagilae, loto lonomaito, ido Ouna Felegagakafa limo, Ya onae. Ido wenenawa komu koiya fiti lono naba olamo ya monanina lalo melamo ka ya gege meletoto lo gedotainako, foli minenagilae, loto liye.

Kamena naba ya ka

¹⁴ Ena namo ko faka loto eyomo limu kiyoba limo yalo we ma We Kula yaidana oto minami, ya amedoto minoto atelalo ya wekola kokamu golikafo olufe lamo mofuto ido anau emi wela fitami ya olu minami ne. ¹⁵ Minaito, ido enisole ma felegaga kuliyai numuna nabauti o feka oto, limulo minami ya lula fito eti loumami, Emika oluto lono olo. Mikalo kobina muki ya kula linako, fukoto olu mau winanimo kamena fedetaiye, loto loumaiye. ¹⁶ Yamu limulo amedoto minami yakafo emila oluto mikalo neta kula limo neta lalo muki fukoto olu mau wiyaiye.

¹⁷ Ido enisole ma felegaga kuliyai numuna naba kosinau nemo yauti o feka oto amo yaki emi wela fitami ya olu minaiye. ¹⁸ Ido enisole ma yakafo

yo famula kiyaba imo yokila ki umu-umu amo folomolo yaloti oto, emi wela fitami olu minami ka naba lula fito loumami, Mikalo nela waini ilawa ya kula lotami nenako, kamo emika oluto nela waini ilawa laloto kula limo ya fuko, loto loumaiye. ¹⁹ Loumaito, enisolema emila oluto mikalo ya nelaloti nela waini ilawa muki ya fukoto mau wito, kifana masa nabau nela waini ilawa fuloti lipi-lipi agu yau fulaiye. Ayaidana oto Gotikafo siya kala-kala naba-naba loitamila oloto pinaiye. ²⁰ Ido numuna meya naba kilala feka yalo nela waini ilawa leya witi lilika wiyato, kifana masa yauti wanu naba lumuto lumuto nofunaidana nemo minoto ya yafo-hosi ya olu waka edenae, loto welalo idami tili hadeti mita (300) yaidana minomo wimo ne.

15

Enisole yate neta nosámami mikalo minamo giminawamo ka

¹ Ena kosinalo mebe-maba naba ma oloto piyami ya eyomo etito ne. Eyomo ya enisole seweni (7) yate neta nosámami seweni (7) ya wenena keina naba olu giminami ya olu minato, netawa nosámami ya fuli lagetoto Goti siya kala-kala loitamila yama fuli lenami ne.

² Ido neta ma eyomo ya neta kuwo no kelami ya botolokafo ido yokafo olufe lamo ya eyowe. Eyomo onowaleka ya wenena yate kefa kaila fiyami ido kefa kaila fiyami lebonala ido kuliya nabala ya olu afima o edetamo wenena nedi minamo ya geyomo ne. Wenenawa nema lenawae, loto Gotikafo neta ma kuliya hapu gimaito anigu olu

minato geyomo ne. ³ Ido amo yate Goti kouba-nabala we Mosese nemala ido Sipisipi Momola nemala ya etiti nema lamo,

Wekola Goti aumafoko aboga, kamo mona melanimo naba-naba nemo animo ya eyeti eleigiyae.

Kamo ya muki wenena kiyabani we minanimonaka muki ya efe lotoko minoto ido ona kulako ne.

⁴ Wekolate kaimoka yako felegaga minaninako, kemakafo kolika kolámenaiye? Ido kemakafo lamena kulika naba ya komámenaiye?

Mikau-mikau wenena muki monaka efe lotoko nemo ya eyanako, kamodoka oti ouni-lunikani kumuti keboka lenawamo ne, loti nema eti lae.

⁵ Namu ya kawa kolito eyomo ya kosinau felegaga kuliyai numuna naba ya felegaga seli numuna ona kula negu yau Goti monala ona kula olu oloto pi gimami eba ya kanu godo minami ne. ⁶ Kanu godo neto enisole seweni (7) ya neta nosámami wenena olu kopa o gedenami neta seweni (7) anigu olu minamo feka amo ne. Ido ukanido owo feke loto falake limo witi, ido golikafo olufe lamo kime ya ikinido wiyamo ne. ⁷ Ido neta kofawa nemo fo (4) yauti lawoko makafo enisole seweni (7) ya lape seweni (7) golikafo olufe lamo gimaito, olu minamo ne. Ido lapewa yau Goti minowaminowa imo we siya kala-kala naba loitami netawa yama faitimo ne. ⁸ Ena felegaga kuliyai numuna naba lulau yau Goti lamenala nabalekati ido aumafofola yalekati

yati yokila dito felegaga kuliyai numuna naba ya olu faitoto minainako, yamu wenena yau dinawamo ya ogoufámae. Dinawamo ogoufámamo yamu kiyaba o minato, enisole seweni (7) yate neta nosámami wenena keina naba giminawamo lononina fuli lagetto felegaga kuliyai numuna nabau ya dinawamo ya ogoufamo ne.

16

Goti siya kala-kala limola lapeku nemo ka

¹ Ena felegaga kuliyai numuna naba yauti nola naba ma kolomo ya amokafo enisolema seweni (7) ya eti logimami, Linate ya uti lape seweni (7) ya oluti Goti siya kala-kala limola lapeku nemo mikalo ya leikalo, loto logimaiye.

² Logimaito, enisole komu nemo yakafo lapela oluto uto lapelauti neta ya mikalo leikageto wenena kefa kaila fiyami ainala mino o gedageto lebonala ouni-luni-kani umuti kuliya olu faka lamo wenena ya numuni nosámami-asámami ukanido yalo ogofu naba imo neta ya oloto pi gimimo wiye.

³ Ido enisole naba tu (2) lapela oluto lapelauti netawa ya kuwo noku leikageto kuwo nowa ya wenena folamo wanuni yaidana oto bulageto, neta-mata muki kofawa nemo kuwo noku minamo ya fulu fuli lamo ne.

⁴ Ido enisole naba tili (3) lapela oluto, lapelauti neta no nabau, ido no fiyawau yau leikageto no ya wanu bulami ne. ⁵ Wanu bulaito, kolomo enisole no kiyaba imo yakafo eti limo,

Felegaga minanimo weyo, kamo oiya minoto,
 ido kana ona minanimo ya lifima iya
 mele gimanimo monakawa ya efe limo ne.
⁶Wenena yate wenenaka ido wekaloti kaka
 logimamo wenenaka yaki giniti, ya wa-
 nunina lekiti gini folamoma nenako, kamo
 ya nenawae, loto no ya wanu bulu edeto
 gimanimo ya lifimani efe limo ya olae,
 loto loumaiye.

⁷Ido yokila ki umu-umu amo folomolo yaloti ka
 nola limo kolomo eti limo,

O, Wekola Goti aumafofo aboga, lifima iya mele
 gimanimo monakawa ya ona kula minoto
 ido efe limo ne,
 loto liye.

⁸Ena enisole naba fo (4) lapela oluto, lapelauti
 neta fo yalo leikageto fokafó aumafofo loto we-
 nena muki kinae, lito Gotikafo o, limo ne. ⁹Etito
 fo kala-kala limo yakafo wenena muki kiyaito,
 amo yate Goti neta nosámami gimami kiyaba imo
 we ya kamana kiyafa, ido seni-muluni eleyapa wi
 meleti lamena kuliya naba umámamo ne.

¹⁰Ido enisole naba faifu (5) lapela oluto,
 lapelauti neta ya kefa kaila fiyami ekeina folo-
 mola yalo leikageto, ayalo kiyaba o gedami ebalá
 ya sinidimo ne. Ido wenena yate ogofu naba
 koliti weni kofala kuti, ¹¹ido ukani naba ogofu
 ito numuni nosámami linako, Goti kosina aboga
 ya kamana kiyafa, seni-muluni eleyapa wi meleti
 monani nosámami melamo ya meni umámamo
 ne.

¹² Ido enisole naba sikisi (6) lapela oluto, lapelauti netawa ya no naba Yufuletisi yau leik-
ageto, no ya lano ageto fo idaidokati ya mikalo
kiyaba we wekudi ya o fedenawae, loto kanu
olu oloto piyami ne. ¹³ Eti o gedaito, eyomo ya
Satani kimiwela tili (3) ya kela kola-wela yaidana
oti minae. Kelawa koiyofa naba welau yauti ido
kefa kaila fiyami welau yauti ido suki polofete
wela yauti o feka amo ne. ¹⁴ Amo ya Satani
kimiwela minanako, ya mebe-maba olu oloto
pimo wamo ya mikaumikau mikalo kiyaba we
wekudi minado ya moniti Goti aumafofo aboga
kamenala nabalo ya lowa fina finawae, loti olu
mau wi gedemo wae.

¹⁵ Yesukafo eti limo, Linate kolife loti kolalo.
Moda namo ya ugele we yaidana oto kaita fe-
denagolowe. We makafo oku onámoto apako
minoto ukanalo kolitenae, loto ukanalo owola
adu melami we ya alikani naba enagoliye, loto
limo ne.

¹⁶ Ena Satani kimiwelawa yate mika ma kuliya
Hibulu kalekati Amagedonile, lamo yalo mikalo
kiyaba we wekudi olu mau wi gedamo ne.

¹⁷ Ena enisole naba seweni (7) lapela oluto,
lapelauti neta ya kosinau leikageto felegaga
kuliyai numuna nabau ya ekeina folomolo yati
nola ma au loto eti limo, Moda fuli loitaiye, loto
liye. ¹⁸ Eti lito, kopana lamenala kiya fuloto, ko
nunu loto, ko kalake naba loto, mika mima naba-
naba iye. Eti imo ya kana wenena mikalo minado
afimalekati ya mimawa naba-naba imo yaidana
oto minámami ne. ¹⁹ Etito numuna meya naba
mika foki-naki oto olu tili (3) ito, ido mikau-mikau

numuna meya naba ya moda olu kopaitami ne. Ido Gotikafo Babiloni numudo minamo wenena ya monani nosámami-asámami melamo, yamu kala koli fulo gedámoto siyamulunau nosámami naba-naba kolainako, yamu wenena no waini namo yaidana oti wenenawa Gotikafo, Nenawae, loto siya kala-kala nabanaba limola yama nomu yau faitimo ya gimaiye. ²⁰ Etito gimaito, ido nokafo dito mika mowa olu afimau sapitaito, ido mowa ma minámami ne. ²¹ Ido ome naba-naba nemo muki keinala fotifaifu (45) kilogilamu yaidana oto ya kosinaloti wenena minado lumuto ginaiye. Ginaito, ukani gelo naba-naba inako, yamu amo yate Goti neta nosámami gimami yamu kamana kiyamo ne.

17

Kopa olu ono-ono moinami wena ka

¹ Ena enisole seweni (7) lape seweni (7) ya olu minagu yauti makafo namo minodo oto eti lonomami, Ano, kopa olu ono-ono moinami wena muki koli minamo wenawa ya numuna meya naba no naba muki adu nedo ku onami ya lifima ka olunagoliye. Ano, kilibinae. ² Amoki mikalo kiyaba we wekudi kopa olu onamo mona mele-mele ato, ido wenena mikalo minamo ya amoki kopa olu onamo ya wenena no noti omuni u kopa wimo yaidana oto minae, loto lonomaiye.

³ Lonomaito, Ouna Felegaga mino nedaito, enisole nilimito mika kofo mikalo wimo ne. Yalo eyomo wena ma kefa kaila fiyami kisi limo meyalo amedoto minaiye. Kefa kaila fiyami

ukanalo ka lufuwa wiyami mona-mona Goti kamana kiyami ya neto, ido atela seweni (7) ya neto, ido atelalo wela kauwa ya teni (10) ya ne. ⁴ Wenawa ukanalo owo kamulu limo ido kisi limo wi minoto ekeina golikafo olufe lamoki, ido kifana meina naba nemo yakafo olufe lamo yaki, ido okani omuna biyane nemokafo olufe lamo yaki, ukanalo olu egelaiye. Ido nomu golikafo olufe lamo olu minaito, lulau yau neta nosámami-asámamiki, kume-ugele nami monalaki Goti omunalo lubanu imo ya faitimo ne. ⁵ Ido onobalalo etito lufuwa wiyami monawa falukuto nemo ka ya eti limo, Numuna meya naba-naba Babiloni ya kopa olu ono-ono moinamo wenati, mikalo ukani koliti nosámami-asámami mona melamo wenena onibole, loto nemo ne. ⁶ Ido eyomo ya wenawa felegaga wenena Yesu koli kikito umuti kala kuwa lo oloto melamo wanuni ya noito ouna-lula u kopa wimo ne. Eyoneto wene-lawa apaitaiye.

⁷ Yamu enisole yakafo loga o nedami, Kamo weka-lawa ya nedito apaitaiye? Namu wenawa monalaki, ido kefa kaila fiyami monalaki, ido atela seweni (7) ya neto, ido atelalo wela-kauwa (10) ya meyalo moinami yaki, monani muki ya lokumunagolowe. Kolo. ⁸ Kefawa kaila fiyami eyanimu ya komu kofawa nemo nefa, oiya kofawa minámami ya aiga lowauti itibito neidageto ofo fulunawae. Ido mikalo minamo wenena ya kana adeina akaimati mika kosina olu oloto piyámami kamenaloti kofawa minomo idamo bukuku yau kulini lufuwa wiyámami wenena yate kefa kaila fiyami eyamo komu kofawa nemo nefa, oiya kofawa minámami, aiga itibito

enainako, yamu elegendilae.

⁹ Linate wenena ka manidigu nemo yako netawa fokiti kolife loti kolinagilae. Kefawa kaila fiyami atela seweni (7) ya mowa seweni (7) nemo yalo wenama amedoto minaiye. ¹⁰ Ido atela yaki ya mikalo kiyaba we wekudi ya ne. Minaguti ya faifu (5) ya folato, lawoko kofawa ne. Ido ma oiya oloto piyámami ya aiga oloto pito, kamena linako, wenena kiyaba o gede minenagoliye. ¹¹ Ido kefa kaila fiyami komu kofawa nemo, oiya kofawa minámami, aimola ya mikalo kiyaba we wekudi naba eiti (8) ya minaiye. Amo ya mikalo kiyaba we wekudi seweni (7) minaguti yauti minami ya u kopa unagoliye.

¹² Ido atela wela-kauwa teni (10) eyanimo mikalo kiyaba we wekudi seweni (7) ya neto, oiya kiyaba o gedamo lononi olámafa, ido kamena linako, wani auwa yaidana oto kefa kaila fiyami yaki lakoina kiyaba o gede minenagilae. ¹³ Luni-kani lawoko minageto, kiyaba o gedamo aumanina ya kefa kaila fiyami umunawamo ne. ¹⁴ Ido amoki Sipisipi Momola yaki lowa fina finawafa, ido Sipisipi Momola ya wekola muki Wekolanina minoto, ido kiyaba we wekudi muki Kiyabani We Wekudi minainako, amoki ege melamo weki yate wenenawa olu afima o gedenawae. Ido ege melamo wenena luni fito, iyaina o gedami ka ona kula kanuwalo efe loto moni-moni o minamo wenena ya amoki lakoina minenawae.

¹⁵ Ido enisolewa yakafo kofa eti loto lonomami, No naba yalo kopa olu ono-ono moinami wena ya anawalo amedoto minami ya eyanimoma nowa ya wenena mikau-mikau minamo, ido afo

monalo-monalo minamo, ido ka noni ailo-ailo lamo minamo, ido ukani ailo-ailo wiyami ya nowa ya minae. ¹⁶ Ido kefa kaila fiyami yaki wela kauwa yaki geyanimo yate kopa olu ono-ono moinami wenawa seni-mulunigu nosámami koliti, neta-matala muki ya oluti olu kopa edeti, ukana emila ya noti, ukana ya yoku kiti bude-nagilae. ¹⁷ Yamu Gotikafo kolami ya luni-kani lawoko minageto, kiyaba o gedamo aumanina muki ya kefa kaila fiyami umunawae, loto kani fiyaito, Goti ka lido winami kamenalalo yalo fuli lenaiye. ¹⁸ Ido wenawa eyanimo ya numuna meya naba ya mikalo kiyaba we wekudi mikau-mikau kiyaba o gede-gede imo ya ne, loto lonomaiye.

18

Babiloni u kopa wimo ka

¹ Eti lonomaito, enisole ma kosinauti lomaito eyomo ne. Enisolewa ya aumala naba mino edami ido lamena ogona imo yakafo mika lamena o fulitami ne. ² Amokafo au naba loto eti limo,

Numuna meya naba Babiloni ya u kopa wimo ne. Ido aya numuna ebawau ya oiya Satani kimiwela ku onato, ido ouni nosámami olu yawa fiyamo ne. Ido nema-afa fuma wiyami wenena eleka ginaito ánenawamo nema muki ya ayau olu yawa fiyamo ne.

³ Etito wenena mikau-mikau minamo ya no waini gimiti luni-ouni olu kopaitamo yaidana oti amoki kopa olu onamo mona mele-mele o minamo ne. Ido mikalo kiyaba

we wekudi yate amoki kopa olu onamo mona mele-mele amo ne. Ido numuna meya nabau minamo wenena ya mona nosámami-asámami meleti neta-mata muki so loto nemo ya olunune, olunune, loti kolanako, wenena mikau-mikau kifana lono olamo yate netawa oluti kifanalo fuloti, wenenawadokati kifana-afana ya oluti u neta ko namo wenena bulamo ne, loto lonomaiye. ⁴ Ena kosinaiti nola ka limo ma ya kolomo eti limo,

Linate wenenane minamo ya amoki lakoina mona nosámami meleti, lifima olunawamo yaidana oti olutenawae, loto numuna ya fuliti koli walo. ⁵ Amo lifimala omo dito, kosina ana olaito, ido Gotikafo monala nosámami-asámami melami ya kala koli fulo edámainako, linate fuliti koli walo.

⁶ Wenawa ya linate gimami yaidana oti itibiti umalo. Ido linate gimami mulalo-mulalo lifima naba ya itibiti umalo. Ido nenaiye, loto no waini kaila fiyami aumafofo limo no ya olufe lo gedami yaidana oti umalo.

⁷ Ido aimola ukana atuwa kolito, kuliya oto dito epola loto, neta lalo-talo yamu auma wito kolito netawa olami ya linate oiya neta umunumo netawa ya olu afima gedenaiye, loti ukana ogofu nabanaba yaki, ido keina naba-naba yaki olu mulalo-mulalo umalo.

Wenawa ya aimola siya-mulunau eti loto epolali limo, Namu kiyaba wena wenakudi ya minomo idomo ne. Ido wena-kena minámowe. E'e, wenakena minámomo

ya kufu nema ya ámenagolowe, loto koinainako, ⁸ kamena lawoko maloko ayalo mona nosámami ailo-ailo ya amo nedo oloto pi umunaiye. Eti enami neta ya neta kilamo mona, ido kufu nema amo mona, ido kadunamu folamo mona ya amodoka oloto pi umunaiye. Ido Wekola Goti yakafa lifima iya mele umunami ya aumafoko aboga minainako, ukana ya yo kito ludo edenagilae,

loto limo ne.

⁹ Ena mikalo kiyaba we wekudi wenawa yaki kopa olu onoti, amoki mikaleka neta yamu auma witi koliti olamo we yate yo ludamo yo yokila ya eyeti, kufu nema oti, ikinido kesoba winagilae. ¹⁰ Ido lifimala olunami ya eyeti, koli nabababa gimageto, faiga aufaleka nedi minoti, eti lenawamo,

Aiyo, aiyo, numuna meya naba Babiloniyo, numuna ge kofa danimo ya kamo kaita lifimaka oloto pi komami auwae,

loti lenagilae.

¹¹ Ena koukameni meina finawamo wenena ma minámanako, mikau-mikau kifana lonodo we wenawamu koliti, kufu nema enagilae. ¹² Ido koukamenina ya kifana goli, ido kifana siluwa, ido kifana fowena meina naba nemo, ido beseku lulu okani kelami neta meina finagilamo ya minámenawamo ne. Ido lafo-lafo feke wanoba nemo, ido lafo-lafo kumulu limo, ido lafo-lafo dowa limo, ido lafo-lafo kisi limo meina finagilamo ya minámenawamo ne. Ido yá monamona ladanuwa imo, ido yafu-efefeni welakauwakafo

neta olufe lamo, ido yá meinala nemokafo neta olufe lamo, ido bilonisikafo neta olufe lamo, ido ainikafo neta olufe lamo, ido kifana dowo limo yakafo neta olufe lamo, neta-mata mona-mona olufe lamo ya meina finagilamo ya minámenawamo ne. ¹³ Ido koukamenina neta ma kulini sinamoni, ido gene, neta kiyato yokila ladanuwa imo, ido yá nowala ladanuwa imo kuliya mulu, ido yokila ladanuwa imo kiyamo kuliya falagenesenisi ya meina finagilamo ya minámenawamo ne. Ido koukamenina no waini, ido olifi nowala, ido palawa lalo nemo, ido yuwa witi meina finagilamo ya minámenawamo ne. Ido koukamenina bulumakau, ido sipisipi, ido yafohosi, ido yafo-hosi ika imo neta, ido wenena ukani ido ouni meina finagilamo ya minámenawamo ne.

¹⁴ Ido kifana lonodo we yate loununawamo, Neta-mata muki yamu seka-mulugau lalo kolito olunae, loto kolanimo ya fulo kedetaiye. Ido neta-mataka lalo-talo nemo, ido kulika faka limoma ya moda fuli lito kofa olámenagolane, loti loununagilae.

¹⁵ Ido kifana lonodo we netawa kifanalo fuloti, amodokati meina naba olu-olu amo we yate faiga aufaleka nedi minoti, lifimala olami eyato, koli naba-naba gimaito, yamu kufu naba oti, au loti lenawamo,

¹⁶ Aiyo, aiyo, numuna meya nabao, ukagalo owo ya lafo-lafo feke wanoba nemo, ido lafo-lafo kumulu limo, ido lafo-lafo dowo limo, ido lafo-lafo kisi limo ya wiyanimo, ido goli yakafo, ido kifana fowena meina naba

nemo yakafo, ido beseku lulu okani kelami neta yakafo ukaga ya olu egele minane.

¹⁷ Ido kamena lina efemako wani auwa yalo ya muki netawa ko nanimo moda u kopa utaiye,

loti lenagilae.

Ido sipi kiyaba we muki, ido sipiku moinamo wenena muki, ido sipiku lono olamo we muki, ido kuwo nolo kifana lono olamo we muki ya faiga nedi minenawae. ¹⁸ Ido ludami yo yokila eyeti, au loti lenawamo, Aya numuna meya naba gedimo yamaidana imo ma ya egaleka ne? loti lenagilae.

¹⁹ Eti loti maninido ya mika momupa ya fuliti, kufu naba-naba oti, seni-muluni folaito, au loti lenawamo,

Aiyo, aiyo, aya numuna meya nabalo sipi kiyaba we oti koukameni kifanalo fuloti ko namo we bulamo ne. Ido kamena lina efemako wani auwa yalo ya olu u kopa utaiye.

²⁰ Linate kosinau minamo ya amomu alikani naba-naba alo. Ido linate Goti wenenalaki, ido aposoloki, ido polofeteki ya alikani naba-naba alo. Gotikafo wenawa mona nosámami linate mele gedami yamu lifima iya mele umaiye,

loti lenagilae.

²¹ Ena enisole ma aumafoko limo yakafo kifana naba-naba olu faka loto kuwo noku yau fuloto eti limo,

Namo kifanama aumafoko loto fulomo monane yaidana oto numuna meya nabama Babiloni ya auma witi fulato, fuli lito kofa oloto piyámenagilae.

²² Ido Babiloniyo, kamodoka nema loti melege olunune, loti hapu ofamo neta monalo-monalo nola limo, ido nema nomu wiyamo nola limo, ido bumu wekilofo nomu fu lamo nola limo ya kofa kolámenagilae.

Ido lono monalo-monalo lono olu kolamo we ma kamodoka ya kofa oloto piyámenagilae. Ido lonogunu kulolo-kalolo ya kamodoka kofa kolámenagilae.

²³ Ido kamodoka lamu lamenala ya kofa lamena ádenagoliye. Ido kipate nomilite mofu melenagilami ya noni ya kamodoka kofa kolámenagilae. Komu kamo kifana lonodo we ya kulinigi nemo wenaba minae. Ido kibe-lusaka kiyanimo yakafo wenena mikau-mikau ya koni wiyaiye.

²⁴ Ido aya ebalo ya polofete gini folamo wanunina, ido Goti wenenala gini folamo wanunina, ido mikaumikau gini folamo wenena muki wanunina ya oloto piyamo ne, loto limo ne.

19

¹ Ena namo kosinauti ya wenena mau naba-naba au loti lamo kolomo eti loti lamo,

Goti ebola lokele. Amo ya olu omude kami we minoto, kuliya dimo wito, aumafofola naba ne. ² Yamu lifima iya mele lomami monala ya ona kula minoto efe limo ne. Ido kopa olu ono-ono moinami wena auma wiyami nemo mona nosámamila yakafo mikau-mikau minamo wenena kani oluto olu kopaitami ya iya meletu

lifimala umaiye. Ido koubanabala wenena
gini folami yamu lifima itibito umaiye,
loti lae. ³ Ido kofa au loti lamo,
Goti ebola lokele. Amo ludami yo yokila ya
minowa-minowa oto dimo unaiye,
loti lae.

⁴ Ena we kilofo kulini nemo we tuwedi-fo (24)
ido neta kofawa nemo fo (4) yate Goti ya ekeina
folomolo amedoto minami we ya ouniluni-kani
umuti ebola loti eti lamo, Ya onae. Goti ebola
lokele, loti lae. ⁵ Ido ekeina folomolokati nola
makafo eti limo,

Linate kouba-nabala we muki koliya kolamo ya
kulini nemo wenenate, ido faifa lumuti
minamo wenenate linate muki Gotite ebola
lalo,
loto liye.

Sipisipi Momola ya wena olunami ka

⁶ Ena wenena mau naba-naba au loti lato
kolomo ya noni ya noila naba satimo nola
yaidana oti lamo, ido ko kalake naba-naba limo
yaidana oti au loti lamo,

Wekolate Goti aumafofo aboga ya kiyaba we
wekudi minainako, ebola lokele. ⁷ Etito
lalimo alikani nabanaba oto sete-mulude
olu lalo oto, kuliya olu faka lokele. Yamu
Sipisipi Momola ya wena olunami kame-
nala adu melainako, olonafu ya aimola
olu kenumu o minaiye. ⁸ Ido Gotikafo
nomiliwa ukanalo owo feke loto falake loto
mo limo winami ya umaiye,
loti lae. Ukanalo owo feke limo ya Goti wenenala
efe limo monani ya ne.

⁹ Ena enisole yakafo eti lonomami, Etito lufuwa wiyo. Sipisipi Momola wena olageto, linate oti konuma kobina nenune, loti luni finami wenena yate seni-muluni alikani naba enagilae, loto liye. Eti loto ka ma enu wito limo, Aya kawa ya Goti kala ona kula ne, loto lonomami ne. ¹⁰ Eti lito, oune-lune-kane umunagolowe, loto kiyanalolo kiyane umola fiyofa, eti limo, Kamo eti ámo. Namokafo kamoki ido koinakafo-mota Yesu ka ona kula ya oloto pi ledami ya koli kikito olu-olu amo we yamaidana oto Goti kouba-nabala we minowe. Kamo Goti yako ouga-luka-kaka umuto kuliya olu faka lo. Yamu Yesu kala ona kula ya oloto pi ledami yakafo polofete kala kuwa lo oloto melenawae, loto mino o gedami ne, loto lonomami ne.

Yafohosi feke ma meyalo moinami ka

¹¹ Ena kosina godo neto eyomo ya moda yafohosi feke ma nedi nemo meyalo minami we ya kuliya Monala Efe Lotoko Melami We ido Ona Kula Gedimo We ne. Lifima olu iya melaido ido lowa fiyaido mona efe lotoko melemele iye. ¹² Ido omuna ya yo famula yaidana oto neto ido atelalo mikalo kiyaba we wekudi kokamu yaidana oto kokamu so loto mofu minami ne. Ido amodoka kuliya lufuwa nemo ya aimolako kolaito, kuliya kolinami ma ya minámami ne. ¹³ Ukanalo owo ya wanu builami wi minaito, ido kuliya ya Goti Kala ne. ¹⁴ Ido kosina kimiwe mau naba yafohosi meyalo minoti, ukanido owo feke loto falake loto mo limo wiyamo ya ege melemo wae. ¹⁵ Ege melemo wato, ido welauti emi wela kaila fiyami ma idami yakafo wenena mikau-mikau ya olu

afima o gedenami ne. Ido aimolakafo kolobo ainikafo olufe lamo ya oluto aumafoko loto kiyaba o gedenami ne. Ido amokafo kifana masa nabau nela waini ilawa leya wiyageto, nowala lomami ya Goti siya kala-kala naba-naba limola ya ne.

¹⁶ Ido ukanalo owo yalo, ido kiyana amanalo kuliya etito lufuwa wiyami,

Kiyaba we wekudi muki ya Kiyabani We Wekudini minoto, ido wekola muki ya Wekolani minami ne,

loto nemo ne.

¹⁷ Ena eyomo enisole ma folo nedi minami yakafo muki nema kosinalo akawa bu loti moinamo ya au loto eti logimami, Linate ya Gotikafo konuma kobina naba ofo kiyaido yalo oti olu mau wiyalo. ¹⁸ Mikalo kiyaba we wekudi ukani emila, ido kimiwe kiyabani wenaba ukani emila, ido kulini nemo we ukani emila, ido yafohosiki ido meyalo moinamo we yaki ukani emila, ido muki wenena ya kouba-naba lono olamoki, ido inanimi lononi olamo faifa wenena ido wenena kulini nemo ukani emila linate nenune, loti oti mau wiyalo, loto logimami ne.

¹⁹ Ena eyomo ya kefa kaila fiyami ido mikalo kiyaba we wekudiki, kimiweni mau minamoki yate yafohosi meyalo moinami we yaki kimiwela mau minamo yaki lowa finune, loti mau witi minae. ²⁰ Eti afa, ido kefa kaila fiyami ya ana-kiyanalo oluti, ido suki polofetema ya kefa kaila fiyami welalo ya neta kofawa Satani aumala olu oloto pito gilibami we ya amoki ana-kiyanalo oluti nela wi gedae. Nela wi gedami we ya mebe-mabawa yakafo wenena kefa kaila fiyami ainala

oluti ukanido witi, ido lebonala ouni-luni-kani umuti, kuliya olu faka lamo wenena ya koni wi-wi ami ne. Yamu lelewai ya kofawa minami ya ani-kiyanido oluti yo nofunama kifana salifakafa loto kisilo minaigu yau fulo gedaiye. ²¹ Ido liliga ya emi wela kaila fiyami yafo-hosi meyalo moinami we welauti idami yakafa gini folaito, nema yate o fedeti ukani emila noti muni fudimo ne.

20

Satani nela finami ka

¹ Ena namo enisole ma kosinauti lomami ya eyomo lowa eba kanu winami oiyo ya olu minoto ido ana filiga ya nela naba keina imo ma ainikafo olufe lamo ya olu minaiye. ² Olu minoto koiyofa nabama, adeina afimalekati minomo idami salopainawa ya nosámami aboga Satani minami ya ana-kiyanalo oluto, melege wani tauseni (1,000) yalo nelau onenaiye, loto nela wi edaiye. ³ Nela wi edeto lowa ebau fulo edeto, kanu kuto, mikau-mikau wenena kofa koni wiyámageto, melege wani tauseni (1,000) fuli lenaiye, loto welalo ito kikito itaiye. Melegewa ya fuli lagetó efilí edato, kamena lina efema feka moninagoliye.

⁴ Ena namo ekeina folomo eyomo mulalo amedoti minamo Gotikafo olu kalo mele gedewawamo lono olunawae, loto auma gimami ne. Ido wenena Yesu kala kuwa lo oloto melewo wamo yamu kenebani fukato, folamo we ouni ya geyomo ne. Aya wenenawa yate kefa kaila fiyami, ido lebonala ouni-luni-kani umuti kuliya olu faka ádamo ainala ya onobanido ido anido

oluti wiyámamo ne. Wiyámoti folaguti kofa nediti, Kilisto yaki lakoina kiyaba amo lononi melege wani tauseni (1,000) yalo olumo wamo ne. ⁵ Aya wenena u komu meleti folaguti kofa neidamo ne. (Folamo wenena liliga ya melege wani tauseni (1,000) fuli lagetoto folaguti kofa neidamo ne.) ⁶ Wenenawa u komu meleti folaguti kofa neidamo ya alikani naba-naba oti, Goti felegaga wenenala minamo ne. Ido aiga ona fulunawamo mona ya aya wenenawa ya gini folámaito, Gotiki ido Yesuki yokila ki gimi-gimi enawamo weni minoti melege wani tauseni (1,000) yalo amoki kiyaba we wekudi lono olumo unawamo ne.

Satani olu afima o edami ka

⁷ Ena melege wani tauseni (1,000) ya wageto Satani efili edageto, nela numugu yauti oto ⁸ koni winae, loto wenena numudo-namado mika filiga-falaga yaleka waka minadoti uto, Goki wenenala yaki, ido Magoki wenenala ya ile fali seni-mulunigu ito, Goti wenenalaki fina finawae, loto olu mau wi gedenami ne. Mau winawamo wenenawa ya kuwo no anawalo ake yaidana oti kato fuli ádenagilae. ⁹ Wenenawa yate mikau-mikau monimo uti uti Goti wenenala ku onamo eba numuna meya naba Goti siya-mulunau lalo kolami yalo fedeti, ogona o edenawamo ne. Eti enawafa, ido kosinanti yo ya lumuto muki ya kito ludaiye. ¹⁰ Kito ludageto, Satani koni wiyami we ya yo nofunu kifana salifakafo yo eifámenaigu yau kefa kaila fiyami ido suki polofete ya fulu gedagu yau amo yaki ya fulu edae. Yau ya fo

limo sinidimo minowa-minowa oti ogofu naba-naba kolimo unagilae.

Lifima olu giminami ka

¹¹ Ena ekeina folomo naba feke limo yaki, ido yalo amedoto minami we yaki eyomo ne. Amo nedokati mika kosina ya koli utaito, kofa oloto piyámenagilae. ¹² Ido eyomo wenena folamo kulini nemo, ido kulini minámami ya ekeina folomo omunalo nedi minato, buku-aku ya olu ata lae. Ido buku ma ya kofawa minomo idamo buku yaki olu ata lae. Bukuwama olu ata lamo yalo folamo wenena monani melamo ka ya bukuwa yau lufuwa wiyami ya kato, lifimani iya mele gedaiye. ¹³ Aya kamenalo kuwo no lulau folamo wenena ya folaguti kofa neidato, ido wenena fulumo wamo mona melamo, ido folamo eba Eidisi yau minamo wenena muki ya folaguti kofa neidato, ido muki inanimomo monani ya buku yau lufuwa wiyami yamu lifima iya mele gedami ne. ¹⁴ Ena fulumo wonimomo mona ido folamo eba Eidisi ya yo nofunawa yo eifámenaimo yau fulaiye. Yo nofunawa yo eifámenami ya ona fulunawamo eba ya ne. ¹⁵ Ido we makafo kuliya ya kofawa minomo idamo buku yau minámaitoma nofunawa yo eifámenami yau fulami ne.

21

Kosina kofawa ido mika kofawa ka

¹ Ena namo kosina kofawa ma ido mika kofawa ma eyomo ne. Yamu kosina lilama ido mika lilama fuli lito, kuwo no oiya ya minámaiye. ² Ido eyomo ya felegaga kuliyai numuna meya naba

ya numuna meya naba kofawa nemo Yelusalemu ya wena ma wanafote anido olu giminawamo ya ukanalo ekeina egelami yaidana oto kosinalo Gotidokati lomo wito eyomo ne. ³ Ido ekeina folomolo yati nola naba kolomo ya eti limo, Moda oiya ama Goti numuna ku onami ya wenena minagu neto, ido amo ya minagu minenaiye. Ido wenenala minato, Goti aimola amodoka minoto Gotinina mino gedenami ne. ⁴ Omuni nowala muki kilili o gedenami ne. Mika kosina lilama ya fuli limoma nenako, wenena folamoti, kufu nema amoti, kono miluma kolamoti, ukani ogofu kofa kolamoti ya minámenaiye, loto liye.

⁵ Ido ekeina folomolo amedoto minami yakafo limo, Neta-mata muki ya kofawako olu oloto pi minowe, loto lonumuto kofa enu wito limo, Kawa ona kula gedimo ya lufuwa wiyo, loto lonomaiye.

⁶ Ena lonomami, Neta-mata muki ya moda fuli liye. Kana ona afimaleka nanimone ya minoto, ido aiga muki neta fuli lenami ya minoto, ya aipomo we minoto, onowa melomo we minowe. We makafo nomu kolinami no ya no fiyawa yaidana oto faifa umunae. ⁷ Ido makafo Satani fina fi ofoti olu afima o edenami we ya netawa lalo nemo namodoti olaito, Gotila minioneto, ido amo ya nanefo minenami ne.

⁸ Etito minenaifa, ido koli gegigi wiyamo, ido koli kikito ádamo, ido mona ailo-ailo nosámami ona melamo, ido wenena gini folamo, ido kopa-kopa olu onamo, ido kube lusa kiyamo, ido suki goti olufe loti ouni-luni-kani gimiti kulini olu faka lamo, ido suki ka lamo muki ebanina ya yo nofuna salifakafo yo eifámenaigu ya nenako, yau

unawamo ne. Aya ebawau yau ona fulunawamo ne, loto lonomaiye.

Yonikafo Yelusalemu kofawa ya eyami ka

⁹ Ena enisole seweni (7) lapema seweni (7) ya negu-negu ya neta nosámami Goti mikalo wenena giminami neta ya seweni (7) faitimo ya olu mi-naguti makafo namodo oto eti lonomami, Kamo ageto Sipisipi Momola olonafo minenami nomili ya kilibinae, loto lonomaiye. ¹⁰ Lonomaito, Ouna Felegaga mino nedaito, enisole nilimito u mowa naba fana nedo fedeto, felegaga kuliyai numuna meya naba Yelusalemu ya kosinalo Gotidokati lomo wimo ya nilibaiye. ¹¹ Neta nilibami ya Goti lamenala naba nemo yakafo lamena kuku limo minomo wiye. Kifana fowena meina naba fi onami kuliya yasipa falake imo yaidana oto lamena kuku limo ne. ¹² Ido kifana kila naba fana fana ya numuna meya nabama olu ogona ito kanu wela tuwelu (12) neto, ido yalo enisole tuwelu (12) ya minomo wae. Ido kanu wela nedo-nedo Isilaeli wenena afo monalo-monalo kulini tuwelu (12) ya lufuwa witi melamo ne. ¹³ Kila fo idaidoka negu kanu wela tili (3) neto, ido kila fo filigaleka negu kanu wela tili (3) neto, ido kila fo lomaidoka negu kanu wela tili (3) neto, ido kila filigaleka negu kanu wela tili (3) nemo ne. ¹⁴ Aya numuna meya naba kilalawa naba monalo ya kifana tuwelu (12) ya meleti, mulalo kila kuwamo nedo yalo Sipisipi Momola aposolola tuwelu (12) kulini lufuwa witi melamo ne.

¹⁵ Enisolema ka lonomami ya numuna meya nabati, ido kanu welalati, ido kifana kilalati, ya

fanala koto katenae, loto kolobo golikafo olufe lamo ya anau olu minaiye. ¹⁶ Numuna meya nabama kilalawa ya yofoto nemoki sino loto nemoki ya kolobola yakafo meleta koto katami ya numuna meya naba fanala ya tu tauseni fo hadeti (2,400) kilomita ne. Ido yofototo ido sino loto yaki ayaidana ne. ¹⁷ Ido enisolemakafo wenena neta mele koti olu minamo yaidana oto kila mele kami sikisiti (60) mita ne.

¹⁸ Ido kilawa ya kifana yasipakafo olufe loti, ido numuna meya nabama ya goli ona botolo yaidana oto falake limo yakafo olufe lamo ne. ¹⁹ Kila monalo kifana naba nemo ya kifana ailoo-ailoo meina naba dito nemo falake-falake loto nemo yakafo ekeina olu edae. Ido kila mona naba wani (1) kifana yasipa ya ne. Ido kila mona naba tu (2) kifana diyau limo kuliya safaiya ya ne. Ido kila mona naba tili (3) kifana yailako limo kuliya ageti ya ne. Ido kila mona naba fo (4) kifana yailako ona limo kuliya emelali ya ne. ²⁰ Kila mona naba faifu (5) kifana lafa limo kuliya sadonikisi ya ne. Ido kila mona naba sikisi (6) kifana lafa limo kuliya koniliyani ya ne. Ido kila mona naba seweni (7) kifana komulege limo kuliya kilisolaiti ya ne. Ido kila mona naba eiti (8) kifana lumu limo kuliya belili ya ne. Ido kila mona naba naini (9) kifana komulege limo kuliya topasi ya ne. Ido kila mona naba teni (10) kifana kiyoba limo kuliya kilisopelesi ya ne. Ido kila mona naba leweni (11) kifana lumu limo kuliya yasiniti ya ne. Ido kila mona naba tuwelu (12) ya kifana kamulu limo kuliya ametisiti ya ne. ²¹ Ido kanu wela tuwelu (12) ekeina neta meinala naba

idami lulu okani yaidana kelami yakafo olufe lae. Kanu muki ya ekeina netawakafo olufe lae. Ido numuna meya nabau kanu moninawamo eba ya kifana goli ona botolo yaidana oto falake limo yakafo olufe lae.

²² Ena Wekola Goti aumafofo abogati Sipisipi Momolati felegaga kuliyai numunala minainako, numuna meya nabau ya felegaga kuliyai numuna ya eyámomo ne. ²³ Ido aya numuna meya nabau ya Goti lamenala naba yakafo lamena umaito, ido Sipisipi Momola ya ebawa feiya lamula nenako, yamu fofe, ido ikanafe egaidana oto lenami ne? ²⁴ Ido mikau-mikau minamo ya aya lamenalawa yakafo lamena aido ya moinato, ido mikalo kiyaba we wekudi muki ya netanimatani lalo-talo oluti aya numudo enawamo ne. ²⁵ Ido yalo kofa sini ádenagolinako, ya kamena-kamena kanu kuwámenawamo ne. ²⁶ Ido yalo mikaumikau minamo wenena yate kifana koukameni lalo-talo kulini naba yaki oluti enamo ne. ²⁷ Ido neta nosámami fuma wiyami ido mona nosámami-asámami yalo idámaito, ido wenena mona nosámami mona-mona melamo ido ka suki-faki loti moinamo wenena ya numunau idámato, wenena ya kulini Sipisipi kofawa minomo idamo bukula yau nemo yako dinawamo ne.

22

¹ Ena enisolema yakafo no naba kofawa minomo dinawamo falake limo ya nilibaito eyomo ne. No nabawa ya Gotite Sipisipi Momolate ekeina folomoni yaloti lumuto ² uto numuna meya nabau kanu kofalalo muliti yalo wiye.

Wito, no naba onowa filiga-filiga yá kofawa minomo idami ya minomo lomaiye. Ido yáwa ya ikanalo-ikanalo tuwelu (12) ya ilawa li-li imo ne. Ido yáwa aila yakafo wenena mikau-mikau olu faka lo gede-gede imo ne. ³ Ido neta-mata Goti meya umami ya neta ma aya ebawa yalo minámami ne.

Numuna meya nabau ya Gotite Sipisipi Momolate ekeina folomoni yalo neto, koubanabala wenena ouni-luni-kani umu-umu amo ne. ⁴ Amo kola-wela ya eye minato, ido onobanido yalo kuliya minenami ne. ⁵ Ido sini kofa ádenagoliye, loto Wekola Gotikafo lamenala giminako, yamu feiya lamu lamenalafe, ido fo lamenalafe lenawamo kamenani ya moda fuli limo ne. Ido kiyaba enawamo lononi ya moda minowa-minowa oti olumo dinagilae.

Yesu itibito enami ka

⁶ Ena enisolema yakafo eti loto lonomami, Kawa ya ona kula gedimo ka ne. Ido Wekola Goti ka mono lo oloto mele-mele amo we ya mino gedami wekafo neta fedenami alitimo neta ya oloto pi gedageto kolinagilae, loto enisolela ya ilifi melami ne, loto lonomaiye.

⁷ Yesukafo limo, Kolalo. Moda namo alako fede giminagolowe, loto liye. Eti lito, wenena ya ka lo oloto melami lufuwa negu yau katoti koliti kawa meyalo melenawamo ya alikani naba enagilae.

⁸ Namu Yoni nanimo ya netawa-matawa kolito eye fuli lomo ne. Kolito eye fuli loto enisole netawa nilibi minami ya oune-lune-kane umunae, loto kiyanaló kiyane umola fiyofa, ⁹ ido amokafo, Kamo eti ámo. Namu ya kamoki ido

koinakafo-mota polofete ido lo oloto melami ka bukuwa negu ya meyalo mele-mele amo wenena muki yaki lakoina kouba-nabala we ya minone. Yamu Goti yako ouga-luka-kaka umuto, kuliya olu faka lo mino, loto lonomaiye.

¹⁰ Eti lonumuto ya ka ma enu wito limo, Kamenena alitimo nenako, lo oloto melami ka bukuwa nemo ya olu falukámo. ¹¹ Etito wenena mona nosámami mele-mele amo ya mona nosámami yako mele-mele omo unagilae. Ido wenena mona fuma wiyami mele-mele amo ya fuma wiyami mona yako o mele-mele omo unagilae. Ido wenena mono efe limoko melemele amo ya mona efe limoko mele-mele omo unagilae. Ido felegaga mona mele-mele amo ya felegaga monako mele-mele omo unagilae, loto lonomaiye.

¹² Yesukafo eti limo, Moda namo alako fede giminagolowe. Ido wenena muki inanimoni mona melado ya lifimanina olu le fi gedomo oluto enagolowe. ¹³ Kana ona afimaleka nanimone minoto, ido aiga muki neta fuli lenami ya mine-nagolowe. Apito minoto ido onowa ya minomo minowe.

¹⁴ Ido wenena ukanido owo noku wi mine-nawamo wenena yate yá kofawa minomo idamo ilawa ya noti, numuna meya nabau ya dinawae, loto auma mino gedageto ya numuna kanu welau dinawamo ya alikani naba-naba enagilae. ¹⁵ Eti enawafa, ido wenena ukanido koliti, mona nosámami-asámami mona-mona melamo, ido kibe-lusa kiyamo, ido kopa olu onamo, ido gini folamo, ido suki goti olufe loti ouni-luni-kani gimamo, ido wenena muki suki ka seni-mulunigi

lalo koliti suki lo-lo amo ya aya wenenawa numuna meya naba kilala feka yalo minomo dinagilae.

¹⁶ Namu Yesukafo mono wenenane mau wiyamo kawa ona kula ya logiminaiye, loto enisolene ya kamodoka ilifi melowe. Namu ya Defiti ufa fiyaigu yauti gala ya minowe. Ido ukulu ya leda luwaila lamena naba imoma Moikabo namu ya minowe, loto limo ne.

¹⁷ Ena Ouna Felegaga ido Sipisipi Momola olonafu yate, Yesuwo, Ano, loti loumato, ido wenena muki bukuwa wiyomo kawa kolinawamo yaki, Ano, loumalo. Ido wenena muki ya nomu kolinawamo ya alo. Oti no kofawa minomo idamo no nenune, loti kolatoma, ya faifa gimageto nenawae.

Fuka ka ido lo melami ka

¹⁸ Ena wenena muki kawa lo oloto mele gimomo bukuku yau kolinawamo ya fuka ka logiminagolowe. Kolalo. Aya kawa yalo ka ma enu winami ya Gotikafo neta nosámami ya bukuwau melami yama umunaiye. ¹⁹ Ido aya kawa yaloti ka ma olu fulunami ya Gotikafo yá kofawa minomo dinawamo ilawa ya iya meletu umaito, ido felegaga kuliyai numuna meya nabau ebala umami yaki ya amodokati itibito olunaiye. Aya buku ya negu netawa lolomaiye.

²⁰ Amu ya netawa oloto pi ledami we Yesukafo eti loto limo, Ya onae. Namu moda kenemane alako fede giminagolowe, loto liye. Ya onae. Wekolate, Yesuwo, ano.

²¹ Yesu Kilisto nasafilila Goti wenenala muki minadoka ya mino gedenaiye. Onae.

Gotiki olu kutifi ledami ka kofawa
The New Testament in the Komongu dialect of the
Siane Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Siane long Niugini

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Siane

Dialect: Komongu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-11-24

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

16002536-bc8f-5779-8e88-c1fed5ba4079